

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 120 (8213)

TRST, nedelja, 21. maja 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PRAVILNE UGOTOVITVE

Ob torkovem zunanje političnem ekspezeju dr. Hočvarja
in ob razpravi v skupščini SR Slovenije

V slovenskem parlamentu, zlasti v republiškem zboru Skupščine SR Slovenije skoraj vsako leto razpravljajo v zvezi z jugoslovansko zunanjo politiko tudi o položaju Slovencev, ki živijo izven meja matične domovine — o položaju Slovencev v sosedni Italiji in Avstriji. Seveda je naš dnevnik vse take razprave vedno objavil zelo obširno in z največjim poudarkom. Tudi pred nekaj dnevi je bila taka razprava na 41. seji republiškega zbora Skupščine SR, na kateri je podal predpovednik slovenske vlade dr. France Hočvar ekspeze o zunanje politični dejavnosti SR Slovenije. Ta ekspeze je bil letos še prav posebno obširen in temeljit, ker ima letos SR Slovenija na podlagi lanskoletnih sprememb ustave večjo odgovornost za neposredno sodelovanje, oblikovanje, sprejemanje in izvajanje enotne zunanje politike Jugoslavije, kot je poudaril sam podpredsednik vlade že v prvem delu svojega ekspezeja, katerega vseh osrednjih, tretji del, je posvečen odnosom Slovenije in Jugoslavije z Italijo in s tem v zvezi položaju nas Slovencev v Italiji, kot smo že prejeli sredo obširno, čeprav ne povsem popolno dobesedno poročalo v našem dnevniku. Vendar pa smo celotno besedilo ekspezeja prebrali še včeraj in ga bomo — sprito njegove velike važnosti — v celoti objavili v eni izmed prihodnjih števil.

Toda že danes čutimo dolžnost, da o tej pomembni razpravi v slovenskem parlamentu spregovorimo na tem mestu nekaj besed.

Predvsem smo mnenja, da izražamo čustva ogromne večne Slovencev v Italiji, ko izrazimo sprito tako temeljitega obravnavanja naših najbolj perečih vprašanj v najvišjem slovenskem predstavniškem organu, svoje zadovoljstvo in hvaležnost, kot edino dnevno glasilo Slovencev v Italiji pa še zadoščenje, ker je obravnava v slovenskem parlamentu v kar največji meri upoštevala vse ugotovitve, zahteve, želje, kritike, ocene in sploh vsa prizadevanja, o katerih je naš dnevnik predvsem v zadnjih dveh letih iz dneva v dan poročal, razlagal, opozarjal na njih važnost in podpiral — po svojih močeh — vse, kar je imel za pravilno in nujno in česar našim bralcem prav zares ni treba znova navedati.

Omenjeni tretji del ekspezeja, ki se nanaša na odnose z Italijo, je razdeljen na dva dela in se nanaša na obe najbolj pereči vprašanji teh odnosov: 1. na vprašanje dokončnosti meje, določene z londonskim memorandumom, in 2. na vsa tista neresena vprašanja naše narodne skupnosti, ki smo jih pravkar omenili.

Kot vedno nas tudi tokrat najbolj zanima prav ta, drugi del, glede katerega moramo ob tej priliki zapisati:

a) Predvsem moramo podčrtati točnost že tisočkrat izrečene navedbe boleče ugotovitve, da se v naši deželi »uporablja popolnoma različen zakonodajni in dejanski režim za pripadnike iste narodnostne skupnosti v treh sosednih provincih iste države« in da je to »enaka povsem edinstvena in samo po sebi zgovorna ilustracija neurejenosti in nezdružljivosti položaja, v katerem se vedno nahaja slovenska narodna skupnost v Italiji«. Poleg teh ugotovitev pa niso nič manj boleče pomena vse ostale, ki navajajo posledice tega nezdružljivega položaja.

b) Takoj nato pa z zadovoljstvom poudarjamo zagotovilo podpredsednika slovenske vlade, da »slovenska skupnost v Italiji v svojem boju lahko računa na največjo pomoč matičnega slovenskega naroda, kakor tudi na solidarno pomoč vseh delovnih ljudi, vseh narodov in narodnosti, ki združeni žive v socialistični Jugoslaviji«.

Prav sprito te ponovne ugotovitve bi radi tudi ob tej priliki izrazili željo, da bi prav ekspeze, o katerem pišemo, našel čim večjo publiciteto v vseh javnih virih informacij in pokrajini, v še posebno veliki meri pa v SR Sloveniji; vsaj do današnjega dneva ni smo namreč še opazili takšne publicitete in z izjemo ljubljanskega »Delo« in v Sloveniji ni ne drugod. Obenem bi seveda želeli podobno publiciteto tudi v državi, v kateri živimo, kjer pa vse kaže, da bomo morali zanjo poskrbeti v prvi vrsti sami.

c) Ekspeze vsebuje tudi pouk na pozitivnem delu, da obe državi o položaju narodnih manjšin razpravljata, »kadar je to potrebno in na takšen način odpravljata nesporazume in vzpodbujata pozitiven razvoj, kot je to bilo storjeno ob priliki obiska predsednika Tita v Italiji in ob priliki srečanja Tepavac-Moro v Benetkah«. O obeh srečanjih smo prav pred enim letom in pol obširno pisali v našem dnevniku prav na tem mestu, a danes dodajamo samo še željo, da bi v prihodnosti skupne izjave o razgovorih na takih srečanjih vsebovale ugotovitve, da je bil po dolgem času storjen kakšen odločilnejši korak oblastvenih organov, v smeri izvajanja največje zaščite za našo skupnost, zaščite, ki nam je sicer zagotovljena že skoraj 25 let z duhom in črko italijanske republiške ustave in se že ta ustavna zagotovila v obeh v ekspezeju omenjenih srečanjih zgolj le ponavljajo; doslej žal brez vidnejšega učinka.

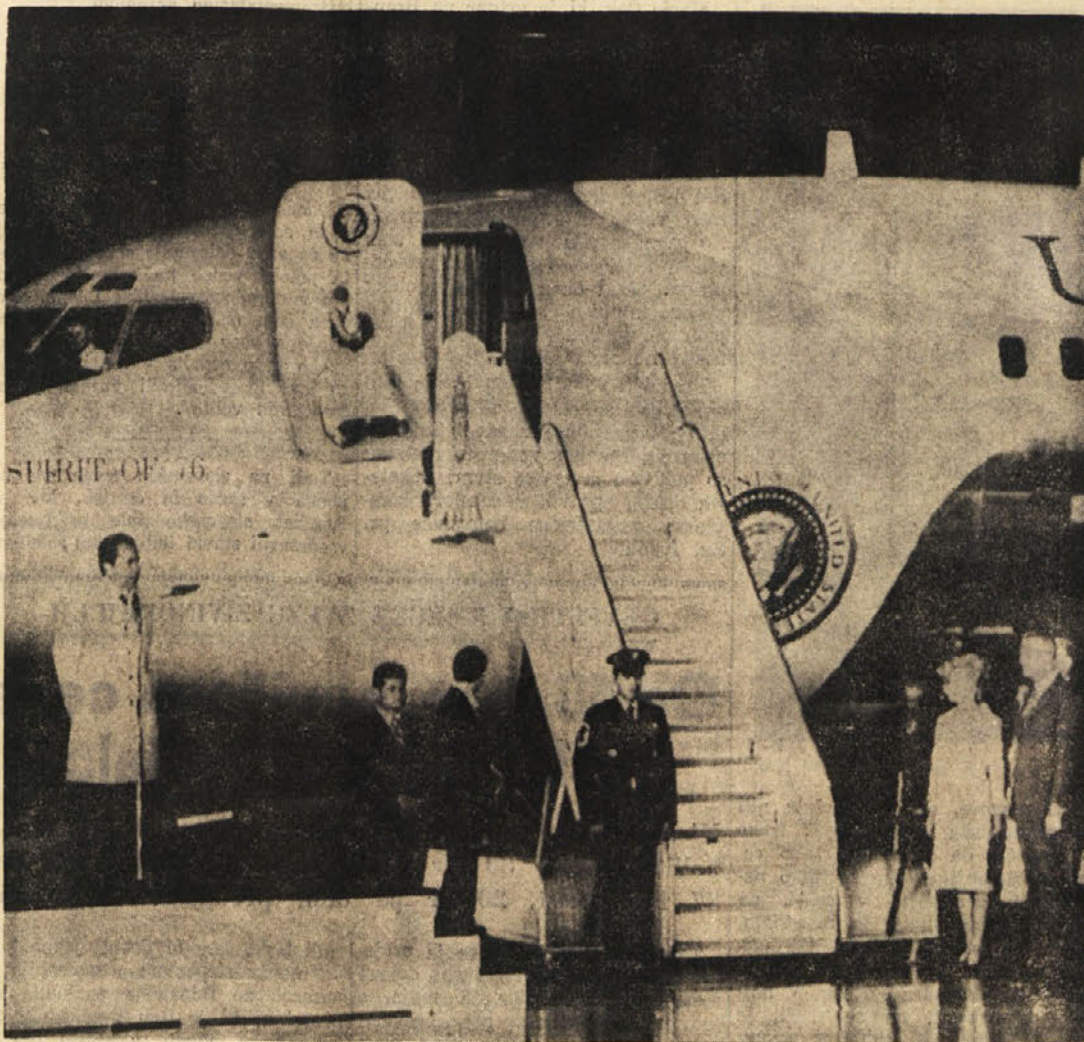
d) slednjič izražamo še prav posebno zadovoljstvo nad optimizmom glede rezultatov neposrednega sodelovanja med SR Slovenijo, kakor tudi rezultati razširitev stikov med političnimi in drugimi organizacijami naše dežele in Jugoslavije. Še več pa pričakujemo od navedbe točne trditve ekspezeja, ko pravi: »Kulturne, znanstvene, izobraževalne, gospodarske in druge ustanove matičnega naroda imajo dolžnost obveznosti tudi do tistega dela naroda, ki se nahaja v zamejstvu ob upoštevanju dejstva, da je to del sosedne države«. Želimo bi namreč, da bi vse našteje ustanove našega matičnega naroda, od katerih so se mnoge že doslej teh svojih obveznosti zavedale, v prihodnosti v še večji meri te obveznosti v svojem delovanju upoštevale.

Glede že omenjenega prvega dela ekspezeja o dokončnosti memorandumske meje pa smo v našem dnevniku že večkrat dovolj razločno zapisali, da smo Slovenci v Italiji prepričani, da znajo vse jugoslovanske socialistične republike — zlasti pa slovenska — dobro braniti svoje meje. Torkova razprava v slovenskem parlamentu pa nas je v tem prepričanju vnovič utrdila. Zato bomo temu prepričanju tokrat dodali samo še dve pripombi:

a) Zelo pravilna je ugotovitev podpredsednika dr. Hočvarja, da se z odlaganjem reševanja omenjenih vprašanj omogočajo špekulacije »raznih političnih sil, ki niso naklonjene urejenosti in dobrih jugoslovansko-italijanskim odnosom, ali celo gojijo teritorialne aspiracije na jugoslovansko ozemlje«. Prav med zadnjo volilno kampanjo in po njej se je izkazalo, da so ti in taki špekulanti neofašisti, katerih zavezniki je postal tisti tržaški demokristjanski desničarski pravak, ki je prvi in tudi najbolj pogreval omenjene teritorialne aspiracije in ki ga je moralo vodstvo demokristjanske stranke zaradi tega postaviti pred strankino razsodišče. Hkrati pa je — čeprav pozno — tudi od KD navdihnjena tedenska tisk v Trstu začel pojasnjevati tržaški italijanski javnosti, da sta ob podpisu londonskega sporazuma že pred dvajsetimi leti vladi Anglije in ZDA slovensko izjavili, da poslej ne

bosta podpirali nobenih teritorialnih aspiracij bodisi Italije bodisi Jugoslavije.

b) Še posebej pa opozarjamo svoje bralce na sledeči stavek Hočvarjevega ekspezeja: »Pred nami je naša skupna naloga, da stvar, za katero smo rešili v njenem bistvu z londonskim memorandumom, čimprej dokončamo z bilateralnim sporazumom med obema državama, o katerem bomo na temelju spoštovanja obstoječe meje in mednarodnih sporazumov, ki nas obvezujejo, uredili vsa naša odprta vprašanja«. Sprito vsebine celotnega ekspezeja in razprave, ki mu je sledila, smo globoko prepričani, da bo napovedani bilateralni sporazum moral nujno vsebovati tudi zagotovila za rešitev vseh še neresenih vprašanj, ki zadevajo vse Slovence v Italiji, začeti z odpravo tistega nezdružljivega položaja, ki je nastal zaradi različnega zakonodajnega in dejanskega režima, ki so ga deležni Slovenci v treh sosednjih pokrajinah.

Pred odhodom z vojaškega letališča pri Washingtonu je Nixon izjavil, da si mnogo obeta od potovanja v Moskvo. Na sliki ameriški predsednik (levo) se poslova od svojih sodelavcev

AMERIŠKI PREDSEDNIK PRISPEL SINOČI V AVSTRIJO

Salzburg, Nixonova postaja na poti v Sovjetsko zvezo

V Avstriji bo Nixon ostal do ponedeljka, nakar bo odpotoval v Moskvo na pogovore s sovjetskimi voditelji - Demonstracije proti amerškemu predsedniku v Salzburgu

SALZBURG, 20. — Ameriški predsednik Nixon je nočijo ob 22.40, z desetimotno zamudo, prispel na salzburško letališče. Z njim, so poleg njegove soproge, prispeli tudi zunanji minister Rogers, avstrijski veleposlanik v Washingtonu Gruber, predsednikov svetovalec Kissinger, trideset političnih svetovalec in približno 250 tehnikov, tajnikov, funkcionarjev Bele hiše in Pentagona ter častniki.

Ob izstopu iz letala so Nixona pozdravili avstrijski kancler Kreisky s soprogo, zunanji minister Kirschschiager, ameriški veleposlanik v Avstriji, predsednik salzburške deželne vlade in salzburški župan. Po obhodu častne straže, je Nixon v družbi Kreiskega z avtomobilom odpotoval v grad Lesheim, kjer bo prebival do ponedeljka, ko bo odpotoval v Moskvo na pogovore s sovjetskimi voditelji.

Jutri dopoldne bo imel zunanji minister Rogers pogovor s svojim avstrijskim kolegom, nakar se bo Nixon okrog polne sestal s kanclerjem Kreiskim.

Pred odhodom z vojaške baze Andrews blizu Washingtona, od koder je Richard Nixon odletel s predsedniškim letalom naravnost v Salzburg, je ameriški predsednik med drugim izjavil: »Upajmo, da bomo v Moskvi dosegli napredek, ki bo ustvaril pogoje za še večji napredek«. Nato je dodal, da bodo pogovori v sovjetski prestolnici izredno važni in bodo namenjeni predvsem temu, da se ustvari mir na svetu in napredek za vse človeštvo. Ti pogovori, je nadaljeval Nixon, bodo različni od vseh prejšnjih pogovorov »na vrhu med Američani in Sovjeti, ker na vseh prejšnjih pogovorih niso bila obravnavana osnovna vprašanja«.

V Salzburgu se bo ameriški predsednik ustavil do ponedeljka, od koder bo nadaljeval pot v Moskvo. Med postankom v Avstriji bo še enkrat skupno s svojimi najbližjimi sodelavci preučil vprašanja, o katerih bo razpravljal s sovjetskimi voditelji.

V Salzburgu sta dva solidarnostna odbora z Vietnamom priredila demonstracije proti amerškemu predsedniku. Največja je bila demonstracija »Avstrijskega odbora za demokristjansko vodstvo«.

lidarnost z Indokino, ki je priredil spoved po mestu. Med demonstranti je bilo tudi mnogo Nemcev, ki so prišli z onstran meje, da bi se pridružili Avstrijcem, ki obsojajo Nixonovo zločinsko vojno v Vietnamu. Demonstranti so nosili napiske z gesli: »Nixon ubijalec, Kreisky molči, Hitler, Nixon, genocid«, »Boj proti imperializmu«, »Svoboda za Angelo Davis«, itd. Demonstracija po salzburških ulicah je potekala brez incidentov. Demonstranti so pričakovali, da bo

prispel v Salzburg veleposlanik začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama v Budimpešti. Toda avstrijske oblasti mu niso pravočasno izdale vstopne vize.

Zvečer je prišlo do precej hudih incidentov na letališču, kjer so pričakovali prihod ameriškega predsednika. Tu se je zbralo tudi precej demonstrantov, ki jih je policija s silo razgnala. Prišlo je do resnih spopadov med demonstranti in policijo, med katerimi je bilo tudi nekaj ranjenih.

Prispel v Salzburg veleposlanik začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama v Budimpešti. Toda avstrijske oblasti mu niso pravočasno izdale vstopne vize.

Zvečer je prišlo do precej hudih incidentov na letališču, kjer so pričakovali prihod ameriškega predsednika. Tu se je zbralo tudi precej demonstrantov, ki jih je policija s silo razgnala. Prišlo je do resnih spopadov med demonstranti in policijo, med katerimi je bilo tudi nekaj ranjenih.

Prispel v Salzburg veleposlanik začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama v Budimpešti. Toda avstrijske oblasti mu niso pravočasno izdale vstopne vize.

Zvečer je prišlo do precej hudih incidentov na letališču, kjer so pričakovali prihod ameriškega predsednika. Tu se je zbralo tudi precej demonstrantov, ki jih je policija s silo razgnala. Prišlo je do resnih spopadov med demonstranti in policijo, med katerimi je bilo tudi nekaj ranjenih.

Propad vietnamizacije

Ko bo jutri zjutraj Richard Nixon stopil s predsedniškega letala na moskovsko letališče Vnukovo, se bo s tem začel prvi uradni obisk nekega ameriškega predsednika v Sovjetski zvezi. Po potovanju na Kitajsko bo druga važna etapa procesa, ki ga je sam Nixon označil kot »prehod iz dobe konfrontacije v obdobje sporazumevanja«. Z obiska si tako v Moskvi kot v Washingtonu veliko obeta, predvsem na področju dostranskih odnosov. Nova zaostrela ameriške agresije v Vietnamu pa bo prav gotovo negativno vplivala na vzdušje pogovorov v Kremlju: jasno je namreč, da bi bilo to vzdušje povsem drugačno, ko bi se Nixon lahko predstavil sovjetskimi voditelji kot človek, ki je napravil konec eni najbolj tragičnih vojn v moderni zgodovini človeštva. Tako pa prihaja ameriški predsednik v Moskvo kot porazenec, če ne še vojsko, prav gotovo pa politično in moralno.

Ne bomo dovolili, da bi Južni Vietnam padel v roke komunistom. Tako nekako je dejal ameriški predsednik Nixon v zadnjem govoru, s katerim je skušal pred ameriško javnostjo opravičiti najnovejšo grobo stopnjevanje vojne v Vietnamu — miniranje severovietnamskih pristanišč in množično bombardiranje Severnega Vietnama.

Potemtakem ne gre samo za ameriško težnjo kot velike sile, da za vsako ceno zagotovi svojo navzočnost v jugovzhodni Aziji, gre tudi za težnjo zavreti družbene procese v Aziji. Ameriški predsednik si s takimi težnjami lasti pravico odločati — z uporabo velikanske oborožene sile, ki jo ima — o smeri družbenega razvoja na azijski celinah, ali vsaj njenem večjem delu. Pomeni, da ima ameriška agresija v Indokini dva obraza, enega kaže v tem, da z najbolj grobo silo skuša za tretji voljo vietnamskega naroda, da uredi svojo naravno pravico biti svobodni in neodvisni, drugi pa je viden v prizadevanju, da zaustavi, če ne že prepreči prav tako naraven proces družbenih preobrazb, ki je tako značilna prvina celotnih sodobnih dogajanj po vsem svetu.

Kaže, da so taki cilji tudi bistvo Nixonove doktrine, ki jo izraza njegov znani načrt o vietnamizaciji vietnamske vojne. Ko je Nixon prevzel oblast, je o vietnamski vojni dejal, da to ni njegova zadeva, da so mu jo pustili kot dediščino prejšnji predsedniki in da jo bo zato končal. Taka ušmervet naj bi pomenila sestavi delo Nixonove globalne politike, ki jo je izrazil z geslom o novih od-

nosih do drugih velikih sil: namesto konfrontacije — pogovori, sporazumi. Ves razvoj vietnamske vojne za časa Nixonove vladavine pa kaže, da ideja o vietnamizaciji ne more voditi k miru, ker so cilji, ki jih je Nixon postavil tej vietnamizaciji, v globokem nasprotju s celotnim procesom sodobnega sveta. Ta proces se kaže v silovitih zagonih vseh tlačnih narodov po svobodi in enakopravnosti, po drugi strani pa v vseplošnem pojavu globokih družbenih sprememb, v iskanju novih, sodobnih težnjam človeka ustrežnejših oblik družbenih odnosov znotraj posameznih skupnosti. Celotna Nixonova doktrina pa je usmerjena k povsem nasprotnim dejanjem, s katerimi naj bi ob noli tok razvoja na rakovo pot. Prav v tem dejstvu je poglavitni vzrok vseh porazov, ki jih doživlja taka politika ameriških voditeljev ne samo na vietnamskih bojiščih pač pa na vseh drugih mnogoterih področjih, tudi na področju notranjega življenja samih ZDA.

Prav gotovo ni le sedanja ofenziva osvobodilnih sil v Vietnamu tista, ki prica, da najmočnejša svetovna sila sodobnega sveta izgublja svoje postojanje zaradi reakcionarnega bistva svoje politične strategije.

ZDA so postale ujetnik vojne, ki so jo sprožile proti vietnamskemu narodu. Zaradi te vojne je po vsem svetu splahnel ugled ZDA. Celotna zahodna Evropa jim vse bolj uhaja izpod neomejene kontrole. Dolar je izgubil svoj prejšnji svetovni vladar in nikoli več mu ga ne bodo mogli vrnil. Omajana moč ZDA v svetovnem merilu se kaže med drugim tudi v spoznanju, da je treba do takih sprememb dosežati politiko do drugih velikih sil. Sovjetske zveze in Kitajske. Nixon je to dokazal s tem, da je konfrontacijo z njima gnetel s politično sporazumevanjem. Zaradi Vietnama so bile ZDA prisiljene na težka popuščanja na mnogih drugih področjih. V sporu med Ben-gladšem in Pakistonom so skopile na tisto stran, ki je izgubila, in bile so prisiljene vdati se v poraz in priznati novo državo. Zaradi Vietnama so prisiljene popuščati zahtevam Japonske in ji vsaj formalno vrniti oblast na Okinavi.

Vietnamska vojna je povzročila občuten moralno politični razkroj ameriške države. Gallupov institut je z neko anketo ugotovil, da bi kar 12 odst. mladih ameriških državljanov hotelo zapustiti svojo deželo, ker ne prenesejo obstojnega duhovnega stanja v deželi.

Vojna v Vietnamu je močno narazila odnos prebivalstva do lastne armade. Ta armada vse bolj dobiva protinacionalni značaj. Prošla 82. divizija je viden primer, kako neka armada v rokah reakcionarnih sil postaja v bistvu zatiralec lastnega naroda. To divizijo so uporabljali povsod po svetu, kjer je bilo treba v imenu zaščite ameriškega pojmovanja »svobodnega sveta« dušiti odpor ljudstev, proti tuji nadvladi in domačim protijudskim režimom. Ta divizija je bila proslavljena v mnogokaterih intervencijah skoraj po vseh delih sveta: v Dominikanski republiki, v Koreji, v Turčiji, v Portoriku in seveda predvsem v Vietnamu. Ista divizija pa je dušila odpor in proteste ameriških množic v Newarku, Detroitu in drugod. Ko se je ameriška armada po zmagovalnem pohodu proti nacizmu ob koncu druge svetovne vojne vrčala iz Evrope domov, jo je ameriško ljudstvo sprejelo s slavo in častjo, danes se ameriško ljudstvo sramuje vojne v Vietnamu in početa ameriške vojske v tej umazani vojni.

Uzame to so posledice doktrine, ki jo vsebuje pojem »vietnamizacije«. Njen cilj je zaustaviti zgodovinski proces osvobodjanja narodov in uveljavljanja naprednih družbenih tokov. Taka doktrina ima za posledico, da začnemo gniti na znotraj sam sistem, ki jo je rodil. To gnitje ima svoj zunanji izraz v vseh posledicah, ki jo je vietnamska vojna že do zdaj povzročila ameriški družbi, veljavi in ugledu ZDA v svetu.

Prav tako pa ima vietnamski boj usodne razsežnosti. Ne gre samo za boj določenega naroda proti tuji agresiji. Na vietnamskih bojiščih se razrešuje velika usodna dilema: ali bo prevladala nazadnjaška politika sile podprta z velikansko močjo orožja, katere cilj je obdržati narode v podrejenosti in ustaviti družbene tokove, ali pa bo zmogla sila napredka svobode in demokracije. Ves razvoj vietnamske vojne kaže, da je prevladalo spoznanje, da je ni sile na svetu, ki bi mogla zatreti voljo nekega naroda, da ostane svobodni in neodvisni in voljo naprednih družbenih sil, da sprejme in preuredi svet in odnose na njem.

V tem je zgodovinski pomen sedanje vojne v Vietnamu.

D. K.

VČERAJ DOPOLDNE V MILANU

POGREB UBITEGA KOMISARJA CALABRESIJA

MILAN, 20. — Številni prebivalci so se udeležili pogreba komisarja Calabresija, katerega je ubil neznan napadalec. Iz kvesture, kjer je bilo truplo pokopano na žalnem odru, so krsto odnesli štirje policijski komisarji, dva častnika javne varnosti in dva častnika karabinjerjev. Pred krsto so nosili okrog 150 vencev, ki so jih poslali iz vseh krajev v Italiji, oborožene sile, razna združenja, ministrstvo za notranje zadeve, predsedstvo vlade in predsednik republike. Takoj za krsto je

msgr. Tresoldi daroval žalno maso in po cerkvenem obredu prečital sožalni poslanici papeže in milanskega nadškofa kardinala Colomba. Od tu so z avtomobili odpeljali posmrtno ostanke komisarja na pokopališče.

Med pogrebom je prišlo do nekaj incidentov, ko so napadli dve mladici dekleti, ki sta priglajali cigareto in ko je večja skupina hoteli vdreti v poslopje, na balkonu katerega je stalo nekaj mladeničev z dolgimi lasmi. Takrat je prišlo

do vzklikov: »Moramo jih pojesti žive«, »Potrebna je smrtna kazen«, »Sežgite in pobite vse«. Policija je intervenirala in priprla vseh sedem dolgočascev, šest so jih izpustili, enega izmed njih, ki je imel tudi brado, pa so priprli, češ da ga dolžijo, da je pljunil na krsto. Sam in vsi ostali, ki so bili z njim v stanovanju, to zanikajo.

Zvečer je milanski kvestor izjavil, da preiskava le počasi napreduje in da niso napravili bistvenih korakov naprej.

D. K.

KLJUB ZAGOTOVILOM NEKATERIH STROKOVNJAKOV

Ena od treh hiš na Brandežiji se je včeraj zjutraj zrušila

Človeških žrtev k sreči ni bilo - Železobetonska konstrukcija ni vzdržala - 25 oseb iz sosednjih hiš izseljenih iz varnostnih razlogov - Kdo bo nosil odgovornost?

Porušena 6-nadstropna stavba na Brandežiji

Ena izmed treh šestnadstropnih stanovanjskih hiš, ki jih je zgradilo gradbeno podjetje Cumin v gornjem delu Brandežije, se je včeraj okrog 5.30 ure popolnoma zrušila. Materialna škoda je velika, človeških žrtev pa ni bilo. Občina je odredila varnostne ukrepe in preselitev 25 stanovalcev iz treh hiš v gornjem delu, to je nad novimi zgradbami, ter iz dveh stanovalskih hiš v spodnjem delu. Prve ukrepe je občina izdala 8. maja, ko se je na spodnje gradbišče sesul velik zemeljski usad in so se vedno bolj širile razpoke in opornih zidovih med novimi zgradbami. Veliki nalivi so nato pospešili »postopek«.

Ljudje, ki stanujejo tam blizu, so pričakovali, da bo gradbeno podjetje čimprej začelo rušiti nevarne zgradbe in da bo odstranilo dva velika žerjavi, ki sta se grozeče pozibavala, ko je pihala burja. Strokovnjaki so vsak dan merili premiki zemlje in ugotovili, da se je n. p. v sredo premaknila zemlja v 24 urah kar za 5 cm. Zadnje dni

je bilo slišati vedno močnejše pokanje. Počili so zidovi in cement ni oporniki, vedno večje razpoke pa so nastajale tudi na zemljišču. Kljub temu so nekateri inženirji še predvčerajšnjim zagotavljali, da se zgradbe ne bodo zrušile, ker imajo močno železobetonsko konstrukcijo, in da bo treba kvečjemu porušiti le gornja nadstropja. Sreča v nesreči, da se je hiša zrušila pravčasno. Kot smo pred dnevi že poročali, bi se morale vseliti prve družine že v septembru. Sorazmerno so najbolj prizadete družine, ki so že v celoti ali delno odplačali stanovanja in ne vedo, kaj jim bo podjetje povrnilo denar. Pravijo, da so med temi tudi nekateri Tržačani, ki so se vrnili iz Avstralije in vse svoje prihranke dali za novo stanovanje na Brandežiji.

Zalosten je pogled na ruševine. Velika šestnadstropna stanovanjska hiša se je dobesedno sesula. V velikem kupu »razvalin« so pomenski opeka, železno ograjenje in kosi betonskih stebrov in poda. Ka-

ko je mogoče, da ni vzdržala niti železobetonska konstrukcija? Kako je mogoče, da so gradili tako velike stanovanjske hiše na tako nestabilnem zemljišču, v rebri, na velikem kupu zemlje in materiala, ki so ga pred desetletji tja pripeljali ob gradnji železnice in ceste Trst - Bazovica - Reka. V največji nevarnosti, da se zruši, je zdaj zgradba na vzhodni strani, lahko pa se bo zgodilo, da se bosta obe hiši zrušili istočasno.

Na občinskem tehničnem uradu so nam odgovorili, da gradbena dovoljenja izdaja zupnan na podlagi predloga gradbene komisije in predpisa regulacijskega načrta. Občinska uprava torej ne odgovarja za sam načrt in gradbeno delo. Zato odgovarjata arhitekt, ki je izdelal načrt, oziroma vodja gradnje, ali direktor gradbišča.

Okolanci živahno komentirajo gradbeni skandal na Brandežiji

NA POBUDO ODBORA ZA VIETNAM

Avtokolona po Trstu proti »umazani vojni«

Venec k spominski plošči padlim v osvobodilni vojni na griču Sv. Justa - Čudno vedenje policije

Dolga kolona avtomobilov z vietnamskimi zastavami je včeraj popoldne vozila skozi okolice vasi in mesto do griča Sv. Justa, kjer so udeleženci manifestacije za mir v Vietnamu položili venec pred spominsko ploščo padlim v odpruštvo. Več kot sto avtomobilov, ki so za eno uro ustavili mestni vrvež, je tem opozorilo prebivalstvo na zločinško vojno proti vietnamskemu ljudstvu in na dolžnost ljudi, da se ji uprejo, da čutijo za vietnamskimi partizani tako, kakor so čutili pred četrst stoletja s slovenskimi in italijanskimi partizani na naših tleh.

Govorniki na griču Sv. Justa, komunistka Tamara Blažina v slovenski, socialist Giffredi in mladec PSUP Fogaš so v svojih govorih to misel poudarili, obenem pa zahtevali, naj javnost prišli italijanske vladne, da obsoji »Nixonovo flirtniško« tretjo svetovno vojno.

Po enominutnem molku so se udeleženci sprevoda mirno razšli. Marsikdo je izrazil svoje ogorčenje nad obnašanjem policije, ki je (na-merno?) zavirala kolono in s tem vzbujala negotovost pri avtomobilisti, ki so čakali na križiščih in semaforjih. Seveda so agenti javne varnosti pokazali večjo vnetost, da čutijo za vietnamskimi partizani tako, kakor so čutili pred četrst stoletja s slovenskimi in italijanskimi partizani na naših tleh.

Drugi praznik vina v Borštu

Tudi letos bo p. d. »Slovenec« iz Boršta pridelil v dneh 1., 2., 3. in 4. junija 2. praznik vina v »Hribenici«.

Da bi ta praznik postal tudi kulturni, smo povabili za četrtke 1. junija godbo na pihala »Breg« in pevski zbor »Valentin Vodnik« iz Doline, nastopil bo tudi domači pevski zbor in gojenci glasbene šole prof. Zajčeve. Za zaključek bo ples z ansambлом »Kras«, ki bo igral tudi v soboto in nedeljo.

V petek 2. junija bo koncert domačega pevskega zbora in nastop mladinskega zbora srednje šole »Simon Gregorčič« iz Doline.

Ker so nekaj pri nas prirejali ples z godbo na pihala in ker hočemo obnoviti ta stari običaj, bo v petek od 19. ure dalje ples z godbo na pihala s Proseka, ki ga bodo otvorili domači parterji in parterce.

V nedeljo 4. junija bo zaključek našega praznika in, da bi zadovo-

SEBOFLEX

VSE ZA KINO

IN

FOTOGRAFSKI MATERIAL

Trst, Ul. Mazzini 53, Tel. 733-361

Prijetelje in znance

naprošamo da nas obiščejo

Ansambel »Miramar« odpotoval v Beograd

Nastopil bo na prireditvi za Titovo

80-letnico

Včeraj je odpotoval v Beograd harmonikarski ansambel »Miramar«. Nastopil bo na srečanju v počastitev 80. rojstnega dne predsednika SFRJ maršala Tita.

Ansambel »Miramar« potuje v Beograd na povabilo, ki ga je ZMS poslala Glasbeni matič, da se njen harmonikarski ansambel udeleži v sklopu drugih mladinskih ansamblav iz Slovenije te svečanosti. Vabilo pomeni veliko priznanje temu našemu instrumentalnemu ansamblu.

DANES V ZGONIKU

Svečana seja občinskega sveta

Danes ob 10. uri bo v Zgoniku svečana seja občinskega sveta. Po seji bo zupnan z delegacijo občinskega sveta položil vence na spomenike padlim v narodnoosvobodilnem boju. Svečana seja občinskega sveta in polaganje vencev sta v zgoniku občini vsako prvo nedeljo v maju, letos pa so svečanost odložili zaradi parlamentarnih volitev.

Tudi na slovenskih šolah ne bo pouka v sredo in četrtek, ker se Sindikat slovenske šole priključuje vsedržavni stavki italijanskih šolnikov.

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE ŽIVINOREJCEM

Od 18. t. m. povišana cena mleka pri proizvajalcu

Mleko v litrskih steklenicah stane po novem 155 lir. v politrskih pa 80 lir - Od tega dobi kmet 98 lir, 37 lir grosist, 20 lir pa dobi prodajalec na drobno

Tajništvo Kmečke zveze je prejelo od tržske prefekture dekret številka 19-961 z dne 15. maja, s katerim predsednik pokrajinskega odbora za cene določa novo ceno pasteriziranega mleka v prodaji na drobno, ki stane od 18. t. m. dalje 155 lir v steklenicah po en liter, 80 lir pa v steklenicah po pol litra.

Od te vsote gre 98 lir za liter kmetu, 37 lir grosistom, 20 lir pa prodajalcem na drobno.

Čprav pomeni ta odločitev tudi za kmete napredovanje, ne more biti — po mnenju Kmečke zveze — popolnoma zadovoljiva, tudi za-

radi tega, ker ni dovolj jasna.

Kmečka strokovna organizacija je namreč že februarja naslovila na prefekta, ki je tudi predsednik tega odbora, vlogu, v kateri mu je tolažilca nevdružnost stanja domačih živinorejcev zaradi prenizke cene mleka v hlevu, ki niti ne krije naraščajočih stroškov prireje, kar je glavni razlog, da se hlevi praznijo. Opozorila ga je na dejstvo, da podjetje SALPAT, ki v glavnem prevzema mleko od krajevskih živinorejcev, niti ne plačuje vedno dogovorjene cene, ki je bila tedaj 90 lir za liter pri maslobi 3,3 odst. medtem ko v drugih pokrajinah, kjer je prireja cenejša, dobivajo kmetje več kot 100 lir za liter. Upoštevali so tudi lanske suše, ki je hudo prizadela živinorejo in povzročila nadaljnje povišanje stroškov prireje, je zato zahtevala od pokrajinskega odbora za cene razširjenega na sindikalne organizacije, nujno povišanje cene mleka.

Čprav je prefekt sklical odbor za cene in je torej vloga Kmečke zveze vsaj delno uspešna, ni imel za potrebno, da povabi tudi sindikalne organizacije, kot se je v zadnjih letih dogajalo. Škoda, ker tako ni bilo omogočeno, da bi Kmečka zveza in pokrajinsko združenje rejcev dokazali na podlagi lastnih strokovnih študij, kakšni so dejanski stroški kmetov in zaradi tega tudi ni jasno pri kakšni maslobovi stoji bodi živinorejo plačevali mleko po 98 lir, pri stopnji 3,3 kot zahteva SALPAT ali 3,2 kot določa zakon? In kdo bo meril maslobo, ali bo še dalje odločalo samo podjetje?

L. V.

MARJA LOVRENCIČ

in

IVAN ČOK

IZ LONJERJA št. 300 praznujeta danes svojo zlato poroko. Sin, hčere, vnuki in drugo sorodstvo jima želiho ob tej priložnosti še mnogo let sreče v skupnem življenju. Ob tej priložnosti bo ob 10. uri v katarski cerkvi tudi maša.

le, Sergio Macorati in Anna Maria Petrucci.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Vielmeti, Trg Borsia 12, Centauro, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Flavio 2, Sant'Anna, Erta di S. Anna 10 (Kolovcove).

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 5.30)

Bisioletti, Ul. Roma 16, Davanzo, Ul. Bertini 4, Al Castoro, Ul. Cavana 11, Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

LOTERIJA

BARI	1	34	80	84	73
CAGLIARI	6	28	76	77	83
FIRENZE	37	90	7	5	80
GENOVA	44	64	78	71	48
MILAN	45	82	66	87	31
NEAPELJ	47	66	24	1	87
PALERMO	4	58	8	25	55
RIM	38	3	57	63	70
TURIN	2	34	11	80	63
BENETKE	41	71	15	48	74

ENALOTTO

1 X X X X X 1 X 1 X 2 1
Kvota: 12 točk — 10.407.000 lir, 11 — 223.000 lir, 10 — 20.700 lir.

BIRME 1972

Presenetljivo velika izbira UR in ZLATINE — ZLATO 18/750‰ — Velika izbira UR SEIKO — Posebni popusti.

Urnina in zlatarna

LAURENTI

Trst - Trieste, Largo Santorio 4

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Kulturni dom
GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE

BERNARD SHAW

PYGMALION

(Pravljica v petih dejanjih)

Prevod: JANKO MODER
Scena: SVETA JOVANOVIČ
Kostumi: ALENKA BARTLOVA
Glasba: BOJAN ADAMIC
Režija: STEVO ZIGON

V petek, 26. maja ob 21. uri (Abonma red A — premijski in red E — mladinski v četrtek)

V soboto, 27. maja ob 20.30 (Abonma red B — I. nedelja po premieri in red D — mladinski v sredo)

V nedeljo, 28. maja ob 16. uri (Abonma red C — I. nedelja po premieri in red F — okoliški)

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Danes, 21. t. m., ob 17. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivanu

JAKA STOKA

TRIJE TIČKI

(Burka v dveh dejanjih)

V Slovenskem klubu — V torek, 23. maja ob 20.30
Ing. Milan Ciglar iz Ljubljane bo govoril o

Jugoslovanskih Albancih ob Skadskem jezeru»

ob spremljavi nekaj stotin barvnih diapozitivov, ki nam bodo pokazali naravno lepoto še nepokvarjene Rumije ter življenje in delo tega ljudstva — Vljudo vabljeno!

Pod pokroviteljstvom Slovenske prosvetne zveze bo v dvorani Dijaškega doma v Trstu, Capapo S. Luigi št. 11 (prva avtobusna postaja nad polikliniko INAM mestne proge 25 in 26) gostovalo

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
»JOŽE PENGOV«
iz Ljubljane

z igro poljskega lutkovnega mojstra Jana Wilkowskega

TRDOGLAVČEK
Prva predstava ob 15.30 za okoliške otroke. Druga predstava ob 17.30 za mestne otroke.

Vabljeno!

PD »SLAVKO SKAMPERLE«
se prav točno zavaljuje Tonetu Svetlin, avtorju romana

»UKANA«
za njegov obisk in za zanimivo razlago njegovega romana.

Prosvetno društvo »TABOR« — Opčine

Priredi danes, v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah ZAKLJUČNI NASTOP GOJENIK BALETNEGA TEČAJA.

Vodja tečaja Anica Čak. Nastopalo bo 50 gojek. Vabljeno otroci, starši in prijatelji mladine.

Prosveta

Sentjakobsko kulturno društvo »Ljudi« vabi na koncert pevskega zbora »Jacobus Gallus«, ki bo v torek, 23. maja 1972, ob 20.30 v cerkvi sv. Jakob v Trstu. Vstop prost.

Izleti

SPDT obvešča izletnike na Matajur, da je zbirališče za avtomobili na Oberdanovem trgu ob 7.30.

Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi dvodnevni izlet (1. in 2. 6.) v Begunje in dolino Drago z vzponom na Begunjsko. Planinci bodo prenočevali v Roblekovem domu, ki je 3 ure hoda od Drage. Neplaninci bodo imeli prenočišče v Domu v Dragi.

Ogled muzeja v Begunjah in sprehod po planini oziroma do Sankške koče. Vpisovanje ob 24. t. m. pri Norči Zavodil v Ul. Geppa 9.

SPD »Taborske Opčine« priredi v nedeljo, 28. maja enodnevni izlet v Begunje na Gorenjskem. Vpisovanje vsak dan v Prosvetnem domu od 20. do 21. ure. Izletniki brez potnega lista naj prinesejo s seboj osebno izkaznico ali prepustnico, zaradi potrditve, ki so potrebni za skupni potni list.

PD Lipa in SD Zarja iz Bazovice priredita dne 28. maja izlet na otok Krk; ob povratku bo prijateljsko srečanje na Reki v domu PD Bazovica.

Vpisovanje je vključeno v torek 23. t. m. KASTA organizira 28. t. m. celodnevni izlet z avtobusom na Matajur. Vpisovanje v Tržaški knjižarni vsak dan od 17. do 19. ure. Cena 1500 lir.

Kolesarski klub Adria priredi v nedeljo 28. maja t. i. izlet v Padovo ob priliki kolesarske dirke. Vpisovanje v gostilni Pri Zupanovih in pri Zvonku Lorenziju.

Kino

Nazionale 15.00 »Maria Stuarda, regina di Scozia«. Barvni film. Vanessa Redgrave, Glenda Jackson, Patrick McGoohan.

Fontes 15.30 »Sfida senza paura«. Barvni film. Paul Newman in Henry Fonda.

Eden 15.00 »Domenica, maledetta domenica«. Barvni film. Glenda Jackson, Peter Finch. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 15.00 »Un'aprezzato professionista di sicuro avvenire«. Film v barvah. L. Capolicchio, R. Cucicola in Femi Benussi. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.30 »XY & Zi«. Barvni film. Elisabeth Taylor, Michael Caine, Susannah York. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 15.00 »Decameron n. 2« (Le altre novelle del Boccaccio). Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 14.30 »Senza famiglia, nullatenenti, cercano affetto«. Zabaven film v barvah. Vittorio Gassman in P. Vialliggio.

Aurora 15.00 »Roma«. Barvni film režiserja F. Fellinija. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Impero 15.00 »La controfigura«. Barvni film. Marilù Tolo in Jean Sorel. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Cristallo 15.00 »Ettore lo fusto«. Barvni film. Giancarlo Giannini in Rossana Schiaffino.

Capitol 15.00 »L'adultera«. Bergmanov film. E. Gould in Bibi Andersson. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 14.30 »Love story«. Film v barvah. Ali McGraw in Ryan O'Neal.

Vittorio Veneto 14.30 »L'istruttoria è chiusa: dimentichi«. V barvah. R. Cucciola in Franco Nero.

Ideale 14.30 »Una città chiamata bastarda«. Barvni film. Robert Shaw in Telly Savalas.

Astra 15.00 »Confessione di un commissario di polizia al Procuratore della Repubblica«. Barvni film. Franco Nero in Marilù Tolo.

Abbazia 14.30 »Agente 007 licenza di uccidere«. Barvni film. Sean Connery in Ursula Andress.

KINO NA OPČINAH

Danes, v nedeljo, 21. maja ob 15.:

»AL SOLDI DI TUTTE LE BANDIERE«
Igrajo Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Barvni film.

KINO »IRIS« PROSEK
predvaja danes ob 16. uri barvni film

»ZORRO la maschera della vendetta«
Igrata Charles Quiney in Lea Manni.

Mali oglasi

Pomemben zaseben zobozdravniški zavod v delnem glavnem mestu gornje Veneta nudi zaposlitev mlademu jugoslovanskemu dentistu, specializiranemu posebno v konservativnem zdravljenju zob ter v fiksni protezi.

3-dnevni delovni teden, odlična plača. Po možnosti tudi hrana in stanovanje. Neobhodno potrebno dobro znanje italijanskega jezika. Ponudbe na naslov: ARRIGONI - Viale R. Sanzio 13/1 nad. Trst.

Na prodaj lovski psički: dolgodlaki vajmaranerji ter mali ministerlanderji od uvoženih staršev. Redi jih dr. Radivoj Lazić — 24400 Senta, Jugoslavija, tel. 80-140.

Buffet TOMAZIC, Ul. Cassa di Risparmio 3, 1. sice valenca. Ugodni pogoji. Nedelje prostje. Javiti se v delavnih urah.

»CITROEN« — mehanika delavnica Samaritani in Mico in prodaja avtomobilov v ul. Rittmeyer 4/a.

Zunanjetrgovinsko podjetje iz Milana išče za takojšnji nastop agilno uslužbenko z srednješolsko izobrazbo in popolnim znanjem italijanskega in srbohrvaškega ali slovenskega jezika za mesto sekretarke v oddelku izvoza. Ponudbe na oglasni oddelek Primorskega dnevnika. Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro Zunanjetrgovinsko podjetje.

ZAHVALA

Svoji

FRANČIŠKE MILIČ vd. GUŠTIN

se ganjeni zahvaljujem vsem vaščanom, ki so pokojnici toliko časa bili ob strani in zlasti gospe Stefaniji Furlan, ki ji je stregla do smrti.

Družine GUŠTIN, ŠČUKA in BLAZINA

Gabrovce, 21. maja 1972

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše drage mame in none

MARIE PERSINOVIČ vd. RENAR

Se posebna zahvala g. z. Zetjalu, godbi na pihala iz Trebeč, darovalcem cvetja in vsem, ki so izrazili sožalje in se udeležili pogreba.

Bani, 21. maja 1972

Družine RENAR

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so na katerikoli način pomagali in z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše drage mame in none

MARIE vd. GRGIČ

(8 molčevce)

Posebna zahvala č. g. zupniku, darovalcem cvetja, bolničarki Dorici, Valeriji in možu Cvetku, vsem bližnjim sosedom in vsem, ki so pokojnico spremlili k zadnjemu počitku.

Družina GRGIČ (SMOLCEVA)

Bazovica, 21. maja 1972

S POLETNIM VOZNM REDOM 28. MAJA

Kakšne spremembe bodo nastale pri železniških zvezah iz Trsta

Dve novosti: «Lombardie Express» in nova dnevna zveza z Ljubljano, Zagrebom in Beogradom

Opolnočni prihodno soboto bo sedmič stopila v veljavno poletna ura, v nedeljo, 28. maja pa bo stopil v veljavno poletni vozni red železnice. V prihodnjih dneh bomo objavili celoten vozni red prihodov in odhodov vlakov s tržaške postaje, danes pa naj opozorimo samo na najvažnejše spremembe v primerjavi s sedanjim (zimskim) voznim redom.

V smeri Trst - Benetke in dalje ne bo nobene spremembe pri zvezah:

1. brzi vlak za Benetke, Bologno, Firence, Milan in Genova ob 6.10;
2. potniški vlak za Benetke, Turin in Rim ob 6.56;
3. brzi vlak za Benetke in Rim ob 9.30;
4. brzi vlak za Benetke, Milan in Genova ob 17.25 in
5. potniški vlak za Benetke, Milan, Turin, Genova, Marseille in Rim ob 22.25.

Potniški vlak «Direct orient» (Benetke - Milan - Genova - Pariz - Calais), ki odhaja zjutraj ob 9.44, bo po novem odhajal iz Trsta ob 10.44; potniški vlak Benetke - Milan in Turin, ki odhaja ob 14.33, bo odhajal ob 13.10; potniški vlak v smeri Benetke - Bologno - Lecce, ki odhaja ob 20.22, bo odhajal ob 18.42; potniški vlak «Simplon Express», ki odhaja ob 18.55, bo odhajal ob 20.02; s poletnim urnikom bo uveden nov potniški vlak v smeri Benetke - Milan - Pariz («Lombardie Express») z odhodom ob 16.33.

V smeri Trst - Videm - Avstrija bodo nastopile pri glavnih vlakih naslednje spremembe: potniški vlak Videm - Trbiž - Dunaj, ki odhaja ob 7.20, bo odhajal ob 8.50 in bo peljal tudi do Münchena; potniški vlak čitalen - Oesterreich Express v smeri Videm - Trbiž - Dunaj - Stuttgart, ki odhaja ob 20.50, bo odhajal ob 21.42.

V smeri Trst - Opčine - Ljubljana - Beograd pa bodo nastopile naslednje spremembe: potniški vlak v smeri Ljubljana in Zagreb, ki odhaja ob 10.10, bo po novem odhajal ob 1.00; potniški vlak za Ljubljano, ki odhaja ob 8.23, bo odhajal ob 8.10; potniški vlak «Simplon Express» v smeri Ljubljana - Zagreb - Beograd - Reka - Budimpešta, ki odhaja ob 10.33, bo odhajal ob 11.14; potniški vlak, ki vozi ob delavnikih v Ljubljano ob 13.10, bo po novem odhajal ob 14.10; potniški vlak, ki vozi ob delavnikih v Ljubljano ob 18.47, bo odhajal ob 19.47; potniški vlak «Direct Orient» v smeri Ljubljana - Skopje - Beograd - Atene - Istanbul, ki odhaja ob 20.09, bo odhajal ob 21.09; s poletnim urnikom bodo vpeljali nov potniški vlak za Ljubljano, Zagreb in Beograd z odhodom ob 10.30.

Manj vode zaradi kalne Timave

Uprava občinskega podjetja ACEGAT sporoča, da je bilo večeraj manj vode na razpolago, ker so dovažanje vode v mesto skurili. Kot razlog navaja sporočilo ACEGAT kalnost vode pri izvorišču Timave kot posledico velikih poplav v dolini.

V SPOMIN STANISLAVI POSEDEL

12. l.m. smo se za vedno poslovili od naše priljubljene rojakinje Stanislave Posedel. Neizprosna in kruta bolezen nam jo je iztrgala iz naše sredine. Bolehala je leto dni, toda kljub trpljenju je bila vedno nasmejana in vedela, da ji je prišla smrt. Pri 62 letih je bila zdrava, prepričana je bila, da bo vse prešlo. Toda 10. maja ji je zahrbna bolezen prestopila nit življenja.

Pok. Stanislava je bila rojena v Slunju pri Buzetu. Še kot mlado dekle se je preselila v Trst ter si poiskala zaposlitev. Ljudmila se je kuharica, polica in nad 30 let je kušala neki zdravnikovi družini. Po rodu je bila Hrvatka, toda iskreno je vzljubila Slovenca. Zaradi svoje namene zavesti je pod fašizmom bila nekekrat tepena in zaprta. Leta 1937 so ji črni banditi moza tako divjavo pretepili, da je po nekaj dneh umrla. Zaradi tega je, da se mora masčevati. Za časa ilegalne je bila med zaporniki pri Magdaleni in Sv. Jakobu, aktivno je pomagala zbirati najrazličnejši material in finančna sredstva, kar so tedensko odposiljali v svobodo grozovito borbeno novo svetlo. Leta 1945 je bila sprejeta v KPI, bila je članica vseh naprednih organizacij in stalna čitateljica Primorskega dnevnika od začetka izhajanja 1945, ter vrnjena demokratičnega tiska. Leta 1962 jo je Makarsko in del Dalmacije hu do opustošil potres, si je zelo prizadevala za zbiranje pomoči prizadetim. Med svojimi prijatelji in prijateljicami je agitirala svojo zamisel in zamisel je rodila uspeh, toda kar nekajletno nabrana sredstva? Sklenila je poslati dopis na uredništvo Primorskega dnevnika s prošnjo, da bi

lini reke Reke. Uprava občinskega podjetja meni, da se tak primer lahko še ponovi prihodnje dni, do kler se kalnost ne bo zmanjšala, kar bo omogočilo normalno izkoriščanje filtrov za čiščenje.

DANES, V NEDELJO, 21. MAJA, JE V MAČKOVILJAH

10. PRAZNIK ČEŠENJ

Sodelujejo in nastopajo:

- Godba na pihala iz Brega
- Domači pevski zbor
- Moški pevski zbor «Fante izpod Slavnika»
- Mladí harmonikarji
- Mešani pevski zbor «Slovenec» iz Boršta
- Moški pevski zbor «Fante izpod Grmade»
- Dekliški zbor iz Škedinja
- Otroški pevski zbor iz Mačkovej
- Od 20. do 24. ure bo zabaval Tržaški ansambel - The Lords

Deloval bo dobro založen kiosk z domačim vinom, prisotom, čevapčiči in pečenimi piščanci.

ZACETEK OB 16. URI

SLOV. PROSVETA Mačkovej

ŠE EN USPEH OTROKA IZ SLOVENSKEGA OTROŠKEGA VRTCA

Mala Valentina potuje v Rim po osvojenjo nagrado za risbo

Mala Valentina (na skrajni levi) v družbi svojih sovrstnikov v vrtcu

Darovi in prispevki

Za spomenik NOB v Krizu

Za spomenik padlim v Krizu darujejo: Ferdinand Košta št. 205, 5.000 lir, Anton Tence št. 285, 1.000 lir, Lidija in Gigi Bogatec št. 403, 5.000 lir, Silvano Košta št. 40, 5.000 lir, Viktor Sulčić 1.000 lir, Florjan Sotić - Trst 2.000 lir, Nello Zulliani št. 280, 5.000 lir, Roberto Daneu št. 141, 1.000 lir, Feliks Košta št. 322, 10.000 lir, Viljem Sirk št. 15, 3.000 lir, Romano Rebul št. 15, 3.000 lir, Sergio Sedmak št. 316, 2.000 lir, Angel Sulčić št. 304, 3.000 lir, Emil Sedmak št. 25, 5.000 lir, Davor Košta št. 308, 3.000 lir, Franc Gulić št. 16, 5.000 lir, Giulio Zerial št. 10, 5.000 lir, N.N. 50.000 lir, Albert Stefančić št. 107, 10.000 lir, Mario Švab št. 108, 3.000 lir, Josip Bogatec št. 114, 5.000 lir, Hadrijan Čotić št. 103, 5.000 lir, Adi Hervatič št. 115, 1.000 lir, Silvano Perian št. 141, 1.000 lir, Ivan Stefančić št. 17, 5.000 lir, Josip Candoli št. 31, 5.000 lir, Ivan Košta št. 308, 5.000 lir, Cvetko Pichulin št. 327, 5.000 lir, Josip Stefančić št. 2, 5.000 lir, Angel Prasel št. 391, 2.500 lir, Ladislav Bizin 1.000 lir, Ana in Nandjo Bogatec št. 176, 6.000 lir, Bruno Bogatec št. 300, 5.000 lir, Roza Košta št. 296, 1.000 lir, Silvio Bizin št. 121, 10.000 lir, Marija Bizin št. 121, 2.000 lir, Viktor Sulčić št. 123, 2.000 lir, Zoro Trešnjak št. 121, 2.000 lir, Albert Kodrič št. 127, 5.000 lir, Angel Bogatec št. 129, 2.000 lir, Danilo Pertot št. 132, 10.000 lir, Giordano Perissutti št. 142, 2.000 lir, Zlatan Bogatec št. 143, 7.000 lir, Dušan Kotar št. 144, 45.000 lir, Marija Tence št. 144, 3.000 lir, Luciano Tence št. 144, 12.000 lir, Marčelo Stalič št. 138, 1.000 lir, Karmelo Sedmak št. 45, 5.000 lir, Leopold Vidmar št. 96

V počastitev spomina padlega brata Ivana darujejo Cecilija in Pavla Batić 15.000 lir za spomenik padlim v Krizu. V isti namen darujejo Helena in Celestina 20.000 lir.

V spomin Viktorja Trešnjaka, Edvarda in Franca Bizin darujejo Viktorja Trešnjak Bizin 10.000 lir za spomenik v Krizu.

V počastitev spomina Mira Sivka in Vere Čotić-Sivk darujejo Nadja Pachioni 20.000 lir za spomenik v Krizu.

Nini (Znidarski), žena Emilija in hči Marija Košta iz Trsta darujejo 5.000 lir za spomenik padlim partizanom v Sv. Krizu.

Za spomenik NOB na Proseku

Za spomenik padlim na Proseku so darovali: Puntar Marjo 10.000 lir, Danilo Guštin 1.000 lir, Marino Kralj 1.000 lir, Anica Cibic Kent 5.000 lir, Alojz Cibic 5.000 lir, Emil Regent 5.000 lir, Alojz Bukavec 10.000 lir, Vladimir Bukavec 5.000 lir, Luigi Calzi 500 lir, Anica in Emil Bogatec 1.000 lir, Josip Praselj 2.000 lir, Marija Praselj (Devuščina) 10.000 lir, Kukanja in Čok 2.000 lir, Danilo Ukmak 3.000 lir, Karel Rupel 2.000 lir, Jospina Sardoc 5.000 lir, Danilo Ukmak št. 260, 5.000 lir, Angel Bogatec 1.000 lir, družina Viktor Ukmak 10.000 lir, Alojz Ukmak 10.000 lir, Egon in Marija Bukavec 5.000 lir, Olga Nabergoj 5.000 lir, Zora Verša (Bionda) 1.000 lir, Danilo Kocman 5.000 lir, Viktorija Germek 1.000 lir, Ivan Rupel št. 56, 3.500 lir, Ivan Luxa št. 165, 2.000 lir, Bogomil Milič 1.000 lir, Cibic Dra-

Za spomenik NOB v Bazovici

Nameste cvetja na grob pok. Marije Grčić daruje Andrej Pečar 2.000 lir za spomenik NOB v Bazovici.

Za spomenik NOB v Škedinju

Antonia Zgave daruje 2.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Škedinje, od Sv. Ane in s Kolonkova.

Za spomenik v Gabrovcu

Nameste cvetja za pokojno Franciško Guštin iz Gabrovec št. 30 daruje za spomenik padlim v Gabrovcu Anton Ščuka št. 29, 3.000 lir. V spomin Franciške Guštin daruje Albin Kralj Gabrovec št. 32 v isti namen 2.000 lir.

Nameste cvetja na grob pok. Marije vd. Renar daruje družina Ostruška 5.000 lir za SD Polet.

Za ploščo igrišča SD Polet sta darovala arhitekt Plo Uljaj 5.000 lir, Peter Filipčič pa 4.000 lir.

Za ploščo športnega igrišča Polet so darovali: Dolci Vata 5.000 lir, prof. Rebul 1.000 lir, prof. Turina 1.500 lir, prof. Kacin 1.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti prijatelja prof. Ivana Sotića darujejo Lucija in Serafin Hrovatin 10.000 lir za prosvetno društvo Tabor na Opčinah.

Ob obletnici rojstva pokojnega očeta Antona Mlača poklanja hči Valerija 1.000 lir za Dijaško matiko.

Ob bridki izgubi žene in mame Marije Švara darujejo mož in otroci z družinami 15.000 lir za pevski zbor PD France Prešeren.

Lojze Udovič iz Milana daruje v počastitev spomina Stanka Švare 5.000 lir za Dijaško matiko.

V počastitev spomina nepozabnega soprotja in zeta Mitje darujejo družini Skrinjar in Marc: 20.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo, 20.000 lir za SD Sokol, 20.000 lir za Dijaško matiko, 20.000 lir za «Šentjaskobski dom», 20.000 lir za Unione distrofia muscolare v Trstu.

V počastitev spomina Mitje Skrinjarja darujejo Pavla in Angel Kuhanja 5.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

Ob prvi obletnici smrti prof. Ivana Sotića daruje žena Mila z otroki in družina Čuk 5.000 lir za Dijaško matiko in 5.000 lir za prosvetno društvo Tabor na Opčinah.

V spomin Mitje Skrinjarja darujejo družine Slama, Pahor, Petaros 10.000 lir za Šentjaskobsko kulturno društvo.

V spomin na pok. Mitja Skrinjarja daruje Jure in Elvi Slokar 3.000 lir za šolo «Oton Zupanič».

Za spomenik NOB v Bazovici

Nameste cvetja na grob pok. Marije Grčić daruje Andrej Pečar 2.000 lir za spomenik NOB v Bazovici.

Za spomenik NOB v Škedinju

Antonia Zgave daruje 2.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Škedinje, od Sv. Ane in s Kolonkova.

Za spomenik v Gabrovcu

Nameste cvetja za pokojno Franciško Guštin iz Gabrovec št. 30 daruje za spomenik padlim v Gabrovcu Anton Ščuka št. 29, 3.000 lir. V spomin Franciške Guštin daruje Albin Kralj Gabrovec št. 32 v isti namen 2.000 lir.

Nameste cvetja na grob pok. Marije vd. Renar daruje družina Ostruška 5.000 lir za SD Polet.

Za ploščo igrišča SD Polet sta darovala arhitekt Plo Uljaj 5.000 lir, Peter Filipčič pa 4.000 lir.

Za ploščo športnega igrišča Polet so darovali: Dolci Vata 5.000 lir, prof. Rebul 1.000 lir, prof. Turina 1.500 lir, prof. Kacin 1.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti prijatelja prof. Ivana Sotića darujejo Lucija in Serafin Hrovatin 10.000 lir za prosvetno društvo Tabor na Opčinah.

Ob obletnici rojstva pokojnega očeta Antona Mlača poklanja hči Valerija 1.000 lir za Dijaško matiko.

Ob bridki izgubi žene in mame Marije Švara darujejo mož in otroci z družinami 15.000 lir za pevski zbor PD France Prešeren.

Lojze Udovič iz Milana daruje v počastitev spomina Stanka Švare 5.000 lir za Dijaško matiko.

V počastitev spomina nepozabnega soprotja in zeta Mitje darujejo družini Skrinjar in Marc: 20.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo, 20.000 lir za SD Sokol, 20.000 lir za Dijaško matiko, 20.000 lir za «Šentjaskobski dom», 20.000 lir za Unione distrofia muscolare v Trstu.

V počastitev spomina Mitje Skrinjarja darujejo Pavla in Angel Kuhanja 5.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

Ob prvi obletnici smrti prof. Ivana Sotića daruje žena Mila z otroki in družina Čuk 5.000 lir za Dijaško matiko in 5.000 lir za prosvetno društvo Tabor na Opčinah.

V spomin na pok. Mitja Skrinjarja darujejo družine Slama, Pahor, Petaros 10.000 lir za Šentjaskobsko kulturno društvo.

V spomin na pok. Mitja Skrinjarja daruje Jure in Elvi Slokar 3.000 lir za šolo «Oton Zupanič».

Daleč v Braziliji je umrl zaveden rojak Stanko Švara

Iz Sao Paula v Braziliji je prišla žalostna vest, da nas je 8. maja za vedno zapustil naš rojak Svoetočanec Stanko Švara. Na vse ki smo ga dobro poznali in bili z njim v prijateljskih stikih tudi potem, ko je pred petnajstimi leti odrinil z družino v Južno Ameriko, je ta žalostna vest zelo potrla. Podlegel je, po prestani operaciji, hudi neozdravljivi bolezni v 68. letu starosti.

Rojen pri Sv. Ivanu, iz znane in zavedne družine Švara, se je že kot mladenič uveljavil v rodnem mestu kot inteligenten kvalificiran in napreden delavec na vseh področjih elektrike in radia. Bil je v tistih časih pionir in vse življenje v tej zvrsti pravi strokovnjak. Ze mlada leta je iz Trsta odšel v Jugoslavijo, kjer je nekaj časa ostal in delal v Ljubljani in Zagrebu. Od tu je kmalu nato, kot uslužbenec podjetja Siemens, odpotoval v Milan in si tu kmalu nato postavil svojo lastno podjetje. Iz Milana je po vojni odpotoval z družino v Brazilijo in tudi tam bil lastnik svojega podjetja; in tu mu je šele uspelo, da se je že v poznih letih krepko postavil na lastne noge.

Bil pa je Stanko take narave, da bi bil najraje prevadral ves prosti svet, da bi našel neki notranji mir, ki ga je iskal vse življenje; a ga ni našel nikoli in nikjer. Vsa leta svojega bivanja v tujini pa je ostal kremenito zaveden in značen Slovenec. V pisnih in v občasnih obiskih v domačih krajih je govoril samo to, kako važno je, da ostane zaveden sin svojega naroda, tudi takrat, ko si oddaljen, tako strahno oddaljen od njega. V enem svojih zadnjih pism, ko je

Med otroki, ki so se uvrstili med prih 40 na vsedržavnem risarskem natečaju, ki ga je priredila italijanska radiotelevizija ob priložnosti nadaljevanke «Pinochio» - «Ostržka je tudi drobna plavalna deklica iz slovenskega otroškega vrtca v Ul. Donadoni. Strlelna Valentina Beorchia se je natečaju udeležila s tremi risbami, zato ne moremo še reči, katera od njenih umetnih je dobila nagrado.

Valentina bo v tork zjutraj odpotovala z mamico v Rim, kamor jo je povabila vsedržavna televizija ustanova. Potovala bo z letalom, kar tudi nestrpno pričakuje, saj je to dogodek ki navdušuje ne samo štiriletno otroke, temveč tudi starejše ljudi. V Rimu jo bodo sprejeli na generalnem ravnanstvu RAI, kjer jo bodo tudi nagradili, poleg tega pa bo lahko sledila zadnjemu nadaljevanju «Ostržka» ob barvah. Naslednji dan, v sredo, 24. maja bo vseh štirideset otrok z spremljevalci odpotovalo v Neapelj, kjer bodo z njimi posneli posebno televizijsko oddajo iz serije «Ciao delle cose». V Neaplju bodo otroci prespali, drugo jutro, v četrtek pa se bodo vrnili vsak na svoj dom.

Malo Valentino, Valico, kot jo klicajo mama, smo obiskali na njenem domu v Ul. Trissino. Razkazala nam je svoje risbe, ki krasijo stene njene sobe, kjer smo v morju igrači vseh vrst zasledili tudi njeneja brata triletnega Frančka, poročka, ki bi hotel v vsem posnemati starejšo sestrico. Otrčka sta bila sprva nekoliko bojazljiva, saj je tudi razumljivo pred tujim človekom, ki nadomada vdr v njuno vsakdanjo domačnost.

Sicer pa smo izvedli, da v družini Beorchia zmage na raznih natečajih niso nobena novost. Pred leti je tudi Valentino očče zmagal, na vsekar bolj zahtevnem natečaju o deželih pristojnostih v sedanjem državnem ustroju.

Valentina mati pravi, da njena hčerica verjetno ni nič bolj nadarjena za risanje od drugih svojih vrstnikov, je pa neposredna in sponona, kar so ocenjevalci na natečaju RAI-TV verjetno upoštevali.

Želimo ji srečno pot v Rim in Neapelj, ko pa se vrne nam bo pokazala nagrado in nam pripovedovala, kako je potovala prvič z letalom in kaj je doživela.

I. F.

Usoden astop zaradi spolkega asfalta

Včeraj zjutraj, ob 8. uri, so v glavni bolnišnici nudili prvo pomoč 59-letni Mirandi Segar por. Dekano iz Ul. Lorenzetti 48. Ženska se je nekaj pred omenjeno uro pešljala s svojim avtom avtomobilski novejši tržaški registracije po Ul. Locchi proti zelenjavnemu trgu. Pri nekem «stopu» je za hip zavrla vozilo, toda prenelo. Zaradi spolkega asfalta je vozilo začelo dresti in se ustavilo na levi strani cestišča, kjer je trčilo v parkiran fiat 128, last 41-letnega Domenica Alvara iz Ul. Hermet 4. Devirova se je v trčenju samo opraskala po levem kolenu.

ŽREBANJE

Z 10 TISOČ LIRAMI
ZADENEŠ AVTO »500«

POŽAR ARTEMIO

1. ul. Boccaccio 3
Telefon 414161

TOVARNI PREVOZI

V vse kraje, tudi v inozemstvo

CASINO PORTOROŽ

ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
BLACK JACK

v novih prostorih

GRAND HOTELA METROPOL

RADIO VELE
IZIJA

NEDELJA, 21. MAJA

PONEDELJEK, 22. MAJA

TRST A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kne-
tijska oddaja; 9.00 Maša; 10.15
Poslušali boste; 11.15 Mladinska
igra; 12.30 Zabavna glasba; 13.00
Kdo, kdaj, zakaj; 13.30 Glasba po
želju; 14.35 Popovici; 15.00 ali
Kiri Janja; 17.15 Popolninski kon-
cert; 18.00 Sport; 19.45 Prilika;
20.00 Sport; 20.45 Prilika;
22.00 Sport; 22.10 Sodobna glasba.

TRST
8.30 Kmetijska oddaja; 9.30
Maša; 10.30 Tržiški motivi; 14.00
Okrogla miza.

KOPER
6.30, 7.00, 12.30, 14.30, 19.15,
22.30 Poročila; 6.40 Jutranja glas-
ba; 8.00 Glasbena matineja; 12.00
Glasba po želju; 14.00 Sport; 14.40
Sosednji kraji in ljudje; 15.00
Glasba po želju; 16.00 Kopr-
ska vodna skupnost; 16.20 Pri-
morska poje; 17.00 Prensos RI;
19.00 Sport; 19.30 Prensos RI;
22.15 Plesna glasba;

NACIONALNI PROGRAM
8.00, 13.00, 20.00 Poročila;
7.00 Jutranja glasba; 8.30 Kne-
tijska oddaja; 9.30 Maša; 10.15
Orkestri; 11.35 Roditeljski krožek;
13.20 Spored s P. Baudom; 14.00
Rake; 14.30 Plošče; 15.10 Vari-
té z G. Brammerjem; 16.00 Ne-
posreden prenos kol. dirke; 17.00
Neposreden prenos s nog. igrišč;
18.00 Nedeljski koncert; 19.30 An-
sambli; 20.25 Odhod in prihod;
21.15 Jazz; 22.15 Radijska pri-
redba.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 9.30, 13.30, 19.30,
24.00 Poročila; 7.40 Poeta Rossa-
no in S. Reggiani; 8.40 Plošče;
9.35 Veliki varieté; 11.00 Mlke
v nedeljo; 12.00 Sport; 12.30 Plošče;
13.00 Kviz narobe; 13.35 "Alto
gradimento"; 14.30 Plošče; 15.00
Preizkušajo se diletanzi; 16.30
Sportna nedelja; 17.00 Plošče;
18.40 Glasbena oddaja; 20.20 O-
perni svet; 21.00 Kraljice baleta;
21.30 Operetni odlomki;

III. PROGRAM
10.00 Smetana: "Dve vdovi";
12.30 Koncert za orgle; 13.00 Me-
digr; 14.00 Odkiti; 14.45 Baletna
glasba; 15.30 Radijska priredba;
18.05 Japonska literatura; 19.15
Vsakovečni koncert; 20.15 Pre-
teklost in sodanost; 20.45 Poesija
SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00,
13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00,
23.00, 24.00 Poročila; 8.05 Veseli
tobogan; 9.05 Koncert iz naših
krajev; 10.00 Vremenska napoved
in poročila; 10.05 Se pomnite, te-
varisti...; 10.25 Pesmi borbe in
dela; 11.00 Prensos prireditve: "Sre-
čanje mladine v Kumrovcu"; 13.15
Zabavna glasba; 13.30 Naši poslu-
šalci čestitajo in pozdravljajo;
15.05 Iz opornega sveta; 16.00 Ra-
dijska igra; 16.45 Z zabavnim or-
kestrom RTV Ljubljana; 17.05 Ne-
deljsko športno popoldne; 19.00
Lahko noč, otroci!; 20.00 "V ne-
deljo zvečer"; 22.20 Melodije za
lahko noč; 23.05 Literarni nočtur-
no; 23.15 Jazz za vse.

ITAL. TELEVIJAZI
11.00 Maša; 12.50 V nedeljo o-
poldne; 12.30 Naša država; 13.30
Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja;
15.00 Neposreden prenos kolesar-
ske dirke; 16.45 TV za otroke;
TV film: Zaklad v gradu ber-
menske; 17.30 Risanka; 17.45 Vče-
ra; 18.00 Glasba; 18.45 Rezultati ital.
nog. prvenstva; 19.00 Dnevnik;
19.10 Prensos nogometne tekme;
19.55 Sport in kronike; 20.30 Dnev-
nik; 21.00 TV priredba: "Al Nico-
tera"; 22.10 Sportna nedelja; 23.00
Dnevnik.

II. KANAL
16.45 Neposreden prenos šport-
nega dogodka; 21.00 Dnevnik;
21.15 Glasbena oddaja; 22.15 No-
vomerang.

JUG. TELEVIJAZI OD 21. DO 27. MAJA 1972

NEDELJA, 21. maja
9.40 Pet minut po domače; 9.45
Kmetijski razgledi; Detelja in tra-
ve deteljine; 10.12 Kmetijska od-
daja; 11.00 Otroška matineja; Don
Kihot; Boj za obstanek; 11.50
Mestec Peyton; 14.30 Nekaj ve-
selih domačih; 15.00 Svetovno pr-
venstvo v motokrosu; 15.50 Ri-
sanka; 15.55 Praznik cvetja; 16.10
Nadaljevanje prenosa iz Tržica (J
RT); 17.25 Obisk v nedeljo; 18.00
Elizabeta I., barvni film; 19.25
Kratek film; 20.00 TV dnevnik;
20.30 Humoristična oddaja; 21.15
Mali zabavni koncert; 21.30 Šport-
ni pregledi; 22.10 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
14.00 Namizni tenis; 15.00 Mo-
tokros; 19.45 Ornitologija; 20.15
Risanka; 20.30 Celovečni film:
Sonce bo še vstalo.

PONEDELJEK, 22. maja
9.05 Odprta univerza; 9.35 TV
v šoli: Voljo Jelč; Razvoj clo-
čka; Prostorina teles; 10.30
Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00
Osnove splošne izobrazbe: Mate-
matika; 14.45 TV v šoli; 15.40
Nemščina; 15.55 Angleščina; 16.10
Francosščina; 17.45 I. Rosić; Igre
ob jezeru; 18.05 Risanka; 18.15
Obzoriki; 18.30 Sest srečanj z
Barkerjem - serijski film; 19.00
Zdravo mladi; 19.45 Kratek film;
20.00 TV dnevnik; 20.35 Monitor;
80 let predsednika Tita; 21.35
Diagonale; 22.25 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Mister M. Piper vam
predstavlja; 20.15 Poročila; 20.30
Poje Ornella Vanoni; 21.20 Fol-
klorni plesi in pesmi.

TOREK, 23. maja
9.35 TV v šoli: TV vrtec, Je-
zikovni kviz, Jugoslavija; 10.40 Ru-
ščina; 11.00 Osnove splošne izo-

brazbe: Prometna vzgoja; 14.45
TV v šoli; 15.35 Ruščina; 15.55
TV vrtec; 16.10 Angleščina; 17.45
Krojački Hlaček - I. del; 18.00
Risanka; 18.15 Obzoriki; 18.30 O-
patija z našimi pevci; 19.05 Vdor
v globino mozanov; 19.30 Hura,
eksperiment, peta, prvi, čisti krak;
20.00 TV dnevnik; 20.35 Desant
na Drvar - jugoslovanski film;
22.25 Tito v podobi in besedi;
23.30 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
19.50 Tečaj francosčine; 20.15
Poročila; 20.30 TV film: Kavbo-
ji na ledeniku.

SREDA, 24. maja
8.20 TV v šoli: Promet v SRH,
Jugoslavija, Istrske cerkve, Pra-
ni pripomočki, Aktualnosti, Raz-
voj cločka, Ivo Lhotka Kalin-
ski, Pesmi Jugoslavije; 16.55 Po-
ročila; 17.00 Zasedanje vseh zbor-
ov zvezne skupščine; 18.30 Don
Kihot - serijski film; 18.55 Mo-
zaki; 19.00 Od filma do filma;
19.20 S kamerom po svetu: Ljud-
stvo, ki izumira; 20.00 TV dnev-
nik; 20.45 Oddaja o Titu; 21.45
Nogomet; Glasgow Rangers -
Dinamo (Moskva); 23.15 Poro-
čila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Mister M. Piper predstavlja;
20.15 Poročila; 20.25 Prensos no-
gometne tekme; Glasgow - Dina-
mo Moskva.

ČETREK, 25. maja
9.35 TV v šoli: Praznična odda-
ja, Narodne pesmi; 10.30 Nemšči-
na; 10.45 Angleščina; 11.00 Fran-
cosščina; 14.15 TV v šoli; 15.10
Nemščina; 15.25 Angleščina; 15.40
Prometna vzgoja; 17.20 Otroški
spored; 17.35 Risanka; 17.50 O-
bzoriki; 18.05 Boj za obstanek; 19.00
barvni film; 19.35 Merilo vsega
je clovek; 19.35 TV dnevnik; 20.00

S spremembami regulacijskega načrta
možna gradnja bolnišniških objektovMedtem ko je razširitev splošne bolnišnice v skladu z vsedravnimi načrti, je obno-
vitev bolnišnice v Ul. Diaz neuteemeljena zaradi cele vrste umestnih ugovorov

Goriški občinski svet je spre-
nil regulacijski načrt in s tem
omogočil uresničitev gradnje dveh
bolnišniških objektov. Na takšen na-
čin bodo nadaljevali z razširitvijo
splošne bolnišnice v Ul. Vittorio Ve-
neto ter zgradili novo bolnišnico za
kronične bolnike na istem prostoru
v Ul. Diaz, kjer je sedanja bolniš-
nica Fatebenefratelli.

Čeprav gre za različne plati sve-
ta in istega vprašanja, so s tem
vrednotili različni obravnava na dva de-
la: na splošno bolnišnico v Ul. Vi-
torio Veneto in na bolnišnico Fate-
benefratelli. Za spremembo regu-
lacijskega načrta so glasovali vsi
svetovalci razen svetovalec PSUP.

V zvezi z bolnišnico v Ul. Diaz pa
so podprli predlog samo svetovalec
ci KD, SDZ, PRI in MSI, proti pa
so glasovali svetovalec KPI, PSI
UP, PLI, medtem ko sta se PSDI
in PSI vzdržala.

Uvodno poročilo je imel odbornik
za javna dela Agata. Svetovalec
PSUP Pirella je diskusijo spe-
ljal na področje zdravstvene po-
litike ter zavrnil predlog za raz-
širitev bolnišnice, ker bi morali
spopolniti celotno strukturo zdrav-
stva, vsaj tako je nakazano v vse-
državni programaciji. Posebno je
svetovalec naprotoval gradnji bol-
nišnice v Ul. Diaz, ki je na ne-
prikladen kraju. Tudi liberalce
Fornasir je zahteval jamstva, da
bodo opustili bolnišnico v Ul. Diaz.
Socialdemokrat Zucali je zagovar-
jal modernizacijo splošne bolnišni-
ce in izrazil zaskrbljenost zaradi
bolnišnice v Ul. Diaz, ki bi morala
imeti tudi drugačno upravo. Socia-
list Sanzin, ki je tudi predsednik
upravnega odbora splošne bolniš-
nice, je poudaril nujnost moderni-
zacije objekta v skladu z zdrav-
stveno politiko v načrtu, Mariotti.

Župan De Simone je dejal, da
odobrene spremembe ne načenjajo
regulacijskega načrta, ki ostane ne-
spremenjen. Odbornik Agata je ob-
ljubil, da bodo ustrezne načrte po-
učili v širšem okviru ter poiskali
možnost drugačne rešitve za bol-
nišnico Fatebenefratelli. Zmanjšali
bodo tudi obseg oddelka za kronič-
ne bolnike, ker bodo poskrbeli za
njihovo zdravljenje na domu.

**Opusti v tovarnah
jestvinske industrije**

Do zmanjšanja delovnega urni-
ka, odpustov, prekinitvev dela, pri-
haja v številnih obratih jestvinske
industrije na Goriškem. Trije sin-
dikati FULPIA, FILZIAT in UI
LIA so imeli s tem v zvezi sestan-
ke. Ugovorili so, da je tovarna
rihkih konzerv Safica v Gradcu že
nekaj mesecev zaprta, približno
tristo delavcev je v integracijski
blaginji, ki se bo te dni končala.
Kaj bo s prizadežitmi 300 ljudmi?
Vsa dosedanja prizadevanja sindi-
katov na pristojnih delovnih odbor-
nih niso rodila uspeha.

Prejšnji teden sta ravnateljstvi
slasličarskih tovarn De Licia in
Imca v Gorici začasno opustili
delo zaradi delavcev in delavcev. Ni
znan čas obveznega izostanka z
dela.

V tovarnah likerjev, ki deluje
v Gorici z visokimi provizijami proste
come, zmanjšujejo tovarnarji števi-
lo zaposlenih. Ta odpusnjača naj
bi tovarnarji opravičevali z novo
delovno pogodbo, ki je delavcem
prinesla nekatere mezdne izboljša-
ve. Sindikati proti takemu početju
protestirajo, ker na Goriškem ni
so še aplicirali nove delovne po-
godbe.

Proslava ob dnevu mladosti, pre-
nos: 21.35 Četrtekovi Razgledi: Ti-
to v Sloveniji; 22.35 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Mister M. Piper vam pred-
stavlja; 20.15 Poročila; 20.30 Dan
mladosti.

PETEK, 26. maja
9.30 TV v šoli: TV vrtec, Na-
še ladje, Raziskovanje vesolja,
Svetovna meteorološka organiza-
cija, Nuklearna energija; 11.00 An-
gleščina; 14.40 TV v šoli; 16.10
Osnove splošne izobrazbe: Priro-
doslovje; 17.25 Veliki zmagovalci
in njegova sužnja; 18.10 Obzor-
iki; 18.25 Glasba iz studia B;
18.45 Gospodinski pripomočki:
Termokumulacijske peči; 18.55
Ekonomske izrazoslovje: Reten-
cija; 19.00 Mestec Peyton; 20.00
TV dnevnik; 20.35 French can-
can, francoski film; 22.05 Nogomet
ZRN - SZ; 23.35 Poročila;
23.40 Pokal pevcev.

KOPRSKA BARVNA TV
19.30 Prensos nogometne tekme:
Nemčija - Sovjetska zveza; 20.15
Poročila; 21.15 Zgodovina kate-
dral; 21.30 TV film: Smrti na
SOBOTA, 27. maja

9.35 TV v šoli: Pesmi Jugosla-
vije, Mladinski koncert L. Bern-
steina, Stara umetnost; 17.35 Ju-
goslovanska folklor; 18.05 Obzor-
iki; 18.20 Disneyev svet; 19.15
Humoristična oddaja; 19.45 Kratek
film; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Za-
bavno - glasbena oddaja; 21.35
Na poti k zvezdam barvna od-
daja; 22.00 Tekme - serijski
barvni film; 22.50 TV kazipot;
23.10 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
19.45 Konec tedna v barvah;
20.15 Poročila; 20.30 TV film:
«Besedo ima obramba»; 21.20 Ma-
li koncert.

V tem tednu bo sestanek vseh
članov tovarniških svetov tovar-
njestvinske industrije. Na tem se-
stanku bodo podrobno analizirali
stanje v vseh tovarnah te stroke
na Goriškem.

V torek v Doberdolu
seja občinskega sveta

V Doberdolu bo v torek seja ob-
činskega sveta. Seja bo v tovar-
niški salskega poslojja ob 20. uri.
Na dnevnem redu seje so poročila
župana, odobritev zaključnih ra-
čunov o ureditvi cest v Jamljah,
očitiranje zazidalnih centrov v ob-

čini, kot je predvideno po zak-
onu št. 865 iz leta 1971. Imeno-
vali bodo tudi preglednike zaključ-
nih računov občine za leto 1971 in
1972. Odobrili bodo sklep o naj-
emu posojila 10 milijonov lir za
plačilo asfaltiranja ceste Krožara-
Dobroberd - Jamlje.

Na dnevnem redu torkove seje je
tudi resolucija o vojaških službo-
stih. Stokrovnjakom bodo tudi na-
ročili načrte za drugi osek vsake
kanalizacije (za to bodo porabili
43.000.000 lir) ter za razširitev jav-
ne električne napeljave (porabili bo-
do 10.000.000 lir). Na dnevnem re-
du seje je tudi porazdelitev občins-
kih prispevkov raznim društvom
in ustanovam.

V naših prejšnjih številkih smo

poročali o izjemnem odkritju ve-
like kraške jame na Vrh. Do od-
kritja je prišlo s strani skupine
domaćinov, slovenskih «Kraških
krtov», prejšnji teden. Do sedaj od-
kritje jame niso še točno izmerili.
To bodo napravili v prihodnjih dneh.
Jamarji so prepričani, da skriva
kraško podzemlje še marsikaj le-
gega in si prizadevajo, da bi še
kak podobnega na našem Krašu
odkrili.

Na naših slikah sta, na prvi ja-
marja Dominik Grilj z Vrha in
Stanko Kosič iz Doberdola, ki sta
pred približno petnajstimi dnevi
odkrila veliko jamo. Na drugi sliki
pa je omenjena kraška jama, v
razdalji približno sto metrov od
vhoda. Na koncu slike je vidna oz-
ka luknja, ki sta jo morala naša
jamarja razširiti, da sta lahko šla
dalje v kraške globine. Onkraj te
bojene sta našla, kot smo že po-
ročili, veliko podzemeljsko dvorano,
katere strop je, po njihovih prvih
ocenah, približno trideset metrov
visok, njene stene pa so približno
dvajset metrov dolge, poleg te ve-
like dvorane je še nekaj stranskih,
manjših prostorov. Jama se vije
od Vrha položno navzdol proti Ga-
brjam.

Namen partizanskega slavlja in
srečanja v Podgori je zelo globok;
celotni izkupicek praznovanja bo
namreč šel v sklad za gradnjo spo-
menika padlim partizanom v tej
vasi.

Kot rečeno se bo praznovanje
začelo že v četrtek z nogometno
tekmo; v petek bo tekmovalje v
briskoli z bogatimi darili. Na osred-
nji proslavi bodo »topali tudi
zdrženjski pevski zbori z Goriškega,
godba na pihala Kras iz Doberdola
in mlada folklorna skupina iz So-
vodnjega. Vse večere bo ples ob zv-
gilih novogoriškega ansambla «Ga-
lebo».

Namen partizanskega slavlja in
srečanja v Podgori je zelo globok;
celotni izkupicek praznovanja bo
namreč šel v sklad za gradnjo spo-
menika padlim partizanom v tej
vasi.

Na ronskem letališču pričakuje-
jo v letošnji poletni sezoni 103 kra-
tske polete. S takimi poletji oso-
bno turisti iz Holandske, Danske, Nor-
veške, Švedske, Romunije in še
nekaterih drugih držav, prihajali
kam do 31. oktobra.

**IZ GORIŠKEGA
MATIČNEGA URADA**

V tednu od 14. do 20. maja leto-
se je poročilo 11 parov, 7 pa so
jih oklicali.

POROKE: delavec Benito Costan-
tino in delavka Tundra Ban, urad-
nik Giorgio Paganelli in uradnica
Elda Hede, delavec Luigi Velisic
in trgovska uslužbenka Aurora Vec-
chie, trgovci Giannino Scelazero
in trgovska uslužbenka "tonietta
Blasizda, delavec Agostino Frigati
in delavka Adriana Benà, študent
Walter Calzetta in študentka Lucia
niamonti, delavec Mario Simeo-
netti in delavka Valnea Moscarda,
šofer Salvatore Romano in delav-
ka Giuseppeina Todisco, romarščak
Massimo Scaramuzza in »spodinja
Iolanda De Francesco, »nokotnica
Nicola Sella in gospodinja Elena
Albanese, šofer Armando Qualliza
in gospodinja Adalgisa Delich.

OKLIC: inženir Gianfranco Gre-
gorij in učiteljica Raffaella Sel-
mo, finančni strážnik Pietro Can-
naline in uradnica Nadia Venturini,
trgovski zastopnik Renato Mitrovich
in gospodinja Pavla Dolinšek, ti-
skar Giovanni Pavisti in gospodinja
Caterina Smilovich, skladiščnik Se-
rafin Cotić in gospodinja Sonia Vi-
sintin, uradnik Livio Bernardis in
frizerka Bruna Dentese, odvetnik
Paolo Mamolo in gospodinja Clau-
dia Culot.

Dne 20. maja sta se rodila Luca
Furlan in Sabina Pozzo. Istega dne
sta umrla 65-letni invalid Enrico
Rossetto in 73-letni upokojenec An-
tonio Brusin.

Teden Rdečega križa

V goriški pokrajini se prične da-
nes teden Rdečega križa. Bolniške
sestre in prostovoljne ustanove bo-
do v tem tednu pobirali po vseh
občinah prispevke, v glavnem na-
menjene otrokom, ki bolehalo za
tuberkulozo in so v težkih družin-
skih razmerah brez kakršnegakoli
zavarovanja.

Podzemski podvig «kraških krtov»

PRVA PO TOLIKO LETIH

**Poletna kulturna prireditev
tudi v Podgori od 1. do 5. junija**

Čisti izkupicek namenjen gradnji partizanskega spome-
nika v vasi - Nastopile bodo razne kulturne skupine

Od 1. do 5. junija bo novousta-
novljena sekcija ANPI v Podgori
pripravila veliko partizansko sre-
čanje. V vseh petih dneh slavlja
bodo na programu kulturne, špor-
tne in tudi zabavne prireditve. O-
srednja proslava pa bo v nedeljo,
4. junija, na kateri se bodo srečali
partizani iz Podgore in ostalih kra-
jev Goriške. Ob tej priložnosti bo
soprogovorila politični preganja-
lec in komisar Tržaške brigade
Vladimir Kenda ter komisar divizije
Garibaldi v Furlaniji Mario Lizze-
ro - Andrea.

Namen partizanskega slavlja in
srečanja v Podgori je zelo globok;
celotni izkupicek praznovanja bo
namreč šel v sklad za gradnjo spo-
menika padlim partizanom v tej
vasi.

Kot rečeno se bo praznovanje
začelo že v četrtek z nogometno
tekmo; v petek bo tekmovalje v
briskoli z bogatimi darili. Na osred-
nji proslavi bodo »topali tudi
zdrženjski pevski zbori z Goriškega,
godba na pihala Kras iz Doberdola
in mlada folklorna skupina iz So-
vodnjega. Vse večere bo ples ob zv-
gilih novogoriškega ansambla «Ga-
lebo».

Namen partizanskega slavlja in
srečanja v Podgori je zelo globok;
celotni izkupicek praznovanja bo
namreč šel v sklad za gradnjo spo-
menika padlim partizanom v tej
vasi.

Na ronskem letališču pričakuje-
jo v letošnji poletni sezoni 103 kra-
tske polete. S takimi poletji oso-
bno turisti iz Holandske, Danske, Nor-
veške, Švedske, Romunije in še
nekaterih drugih držav, prihajali
kam do 31. oktobra.

**IZ GORIŠKEGA
MATIČNEGA URADA**

V tednu od 14. do 20. maja leto-
se je poročilo 11 parov, 7 pa so
jih oklicali.

POROKE: delavec Benito Costan-
tino in delavka Tundra Ban, urad-
nik Giorgio Paganelli in uradnica
Elda Hede, delavec Luigi Velisic
in trgovska uslužbenka Aurora Vec-
chie, trgovci Giannino Scelazero
in trgovska uslužbenka "tonietta
Blasizda, delavec Agostino Frigati
in delavka Adriana Benà, študent
Walter Calzetta in študentka Lucia
niamonti, delavec Mario Simeo-
netti in delavka Valnea Moscarda,
šofer Salvatore Romano in delav-
ka Giuseppeina Todisco, romarščak
Massimo Scaramuzza in »spodinja
Iolanda De Francesco, »nokotnica
Nicola Sella in gospodinja Elena
Albanese, šofer Armando Qualliza
in gospodinja Adalgisa Delich.

OKLIC: inženir Gianfranco Gre-
gorij in učiteljica Raffaella Sel-
mo, finančni strážnik Pietro Can-
naline in uradnica Nadia Venturini,
trgovski zastopnik Renato Mitrovich
in gospodinja Pavla Dolinšek, ti-
skar Giovanni Pavisti in gospodinja
Caterina Smilovich, skladiščnik Se-
rafin Cotić in gospodinja Sonia Vi-
sintin, uradnik Livio Bernardis in
frizerka Bruna Dentese, odvetnik
Paolo Mamolo in gospodinja Clau-
dia Culot.

Dne 20. maja sta se rodila Luca
Furlan in Sabina Pozzo. Istega dne
sta umrla 65-letni invalid Enrico
Rossetto in 73-letni upokojenec An-
tonio Brusin.

Teden Rdečega križa

V goriški pokrajini se prične da-
nes teden Rdečega križa. Bolniške
sestre in prostovoljne ustanove bo-
do v tem tednu pobirali po vseh
občinah prispevke, v glavnem na-
menjene otrokom, ki bolehalo za
tuberkulozo in so v težkih družin-
skih razmerah brez kakršnegakoli
zavarovanja.

PO OPRAVLJENIH PARLAMENTARNIH VOLITVAH

Socialisti in demokristjani
analizirali volilne rezultatePSI: «V vlado le, če ne bo diskriminacije do naprednih in
sindikalnih sil!» - KD: «Imamo več možnosti za sestavo vlade»

Dve politični stranki, socialisti
in demokristjani, sta v prejšnjih
dneh ocenili volilne rezultate. Po-
krajinski aktiv PSI se je sestel
v Gorici v petek zvečer. Poročilo
o volitvah v vsedravnem, dežel-
nem in pokrajinskem merilu je
imel tajnik federacije Giorgio De-
lago. Ugovoril je, da so socialisti
vzdržali močan napad konservativ-
nega dela države in vseh sredstev
javnega obveščanja od tiska do

NA DANAŠNJI DAN PRED 30 LETI JE V GRAMOZNI JAMI V LJUBLJANI OMAHNIL POD FAŠISTIČNIMI STRELI

Veliki revolucionar in heroj Tone Tomšič se je rodil in prva leta preživel v Trstu

Njegove starše je življenjska pot pripeljala v naše mesto iz Bača - Po prvi svetovni vojni je moral oče iskati zaposlitev drugje, ker je bil od železnice odpuščen: pri nas so tedaj zavladali fašisti - Za očetom se je kmalu preselila tudi družina - Prvih revolucionarnih idej se je Tone navzel od očeta, ki je prišel iz ruskega ujetništva

Poslednja fotografija narodnega heroja Toneta Tomšiča

Spomenik v Gramozni jami v Ljubljani, kjer je bil pred 30 leti ustreljen Tone Tomšič

Tomšičeva mama Ivanka s svojima sinovima Tonetom na levi in Stankom na desni strani. Stanko je umrl v Trstu pred izselitvijo družine.

Oče in mati Toneta Tomšiča slavita 50-letnico poroke

Slovensko ljudstvo se bo danes, 21. maja spet oddolžilo spominu enega svojih revolucionarjev, organizatorja Komunistične partije Slovenije in narodnega heroja Toneta Tomšiča. Danes poteka 30 let, ko ga je sodišče italijanskih okupatorjev obsodilo na smrt. Pet dni po izreku obsodbe so Tomšiča v Gramozni jami pri Ljubljani ustrelili. Na ustrelitev so ga obsodili zato, ker je zvesto služil svojemu ljudstvu, kot komunist in organizator vseljenskega upora proti fašizmu. Prav je, da ob tej priložnosti zapišemo za mlajšo generacijo vsaj bežne spomine o njegovem življenju in delu, vsaj del tega, kar vedo o njem povedati še živeči, ožji in daljni sorodniki. In posebej tudi zato, ker je bil Tone Tomšič po rodu Tržičan, saj je svojo zgodnjo mladost, tja do približno enajstega leta starosti preživel v Rojnu, kjer se je rodil 9. junija 1910, ko so prišli njegovi starši v Trst nekaj let poprej iz Bača pri Knežaku.

O Tonetu Tomšiču je izšla posebna knjiga, ki pa ne vsebuje tistih podatkov, za katere smo zvedeli šele potem, ko je bil naš namen, ugotoviti predvsem, v kateri hiši se je Tone rodil in v kakšnih razmerah je preživel svoja mlada leta v našem mestu, saj smo tržički Slovenci ponosni, da imamo tako znamenitega rojaka.

S polzvedbami smo najprej začeli na občinskem matičnem uradu. Razen Tonetovih rojstnih podatkov, imajo tu zapisano, da je bilo očetu ime Mihal, da je bil leta po poklicu železničar in da se je mama pisala prav tako Ivana Tomšič. Niso vedeli povedati, ali odgovarja naslov »San Pietro No. 101« kakšni stavbi v Rojnu ali naj bi bil v sedanji Pivki (S. Pietro del Carso). Uradnica pri okencu 12 nam ni ojažala našega polzvedovanja. Morda zato, ker smo takoj omenili, da gre za slovenskega pomembnega moža!

Ti splošni podatki o rojstvu Toneta Tomšiča so vpisani tudi v knjigah rojanskega župnega urada. Gospod Stanko Žoriko nam je celo posredoval ime babice Emilije Škarbar, ki je tedaj v Rojnu pomagala pri številnih rojstvih. V registru tega župnišča št. 5-b, stran 285, pod zaporedno št. 35 ne piše samo Antonio, ampak tudi Janez. Se pravi, da so Toneta Janez. Datum njegove poroke pa se glasi: na 13. decembra 1937. leta pri francoskih v Ljubljani in to v Vido Bernot. Nju na botra sta bila neki Janez (priimek nečitljiv) in Marija Fabjan.

Za ugotovitev, katera hiša v Rojnu, v kraju, ki so mu takrat rekli Sv. Peter, odgovarja stavbi z nekdanjo številko 101, smo sicer iskali po Rojnu kakega starejšega človeka, ki bi se spomnil Tomšičevih. Toda nihče nam ni vedel kaj določnejše povedati. Prestala nam je edina možnost, da se odpeljemo v Knežak in na Bač. Spet smo se zglasili v župnišču, kjer nam je prijazni župnik Jože Kovarčič razprl vse razpoložljive knjige. O Tonetu sicer tamkajšnje knjige ničesar ne pišejo, verjetno zato, ker se na Baču ni nikoli predlozilo državel, razen ob počitnicah pri enih ali drugih sorodnikih. No, njegov oče Mihal in mama Ivana Tomšič, kot je iz teh knjig razvidno, sta se poročila v Knežaku dne 27. novembra 1907. leta. Oče je tedaj stanoval na Baču št. 60, mati pa na Baču št. 86. Poroki so morale prisostvovati tudi posebne priče, ker je bila po tedanjih zakonih nevesta polnoletna le z dopolnitvijo 24. leta: Tonetova mati je bila torej še mladoletna, saj je

bila rojena 14. maja 1886 (26. marca letos — kot smo v našem dnevniku poročali — je minilo leto dni, ko je v Ljubljani umrla, oče, rojen 4. septembra 1890. leta, pa je umrl v starosti 79 let že leta 1959.) Domačini so rekli Tonetovi mami — »Johanna« in na njenem domu so rekli pri »Milharjevihi«, na očetovem domu pa pri »Lojzevihi«.

Na Baču so imeli Tomšičevi tudi nekaj zemlje. Pri maminu sestrini Mariji Logarjevi, v Knežaku št. 171, smo zvedeli, da so morali zemljo prodati, da bi plačali sodne stroške številnih procesov, na katerih so Tonetu sodili v bivši Jugoslaviji zaradi njegove revolucionarne dejavnosti.

Ko so se Tomšičevi takoj po prvi svetovni vojni, okrog leta 1921, zaradi fašističnega terorja, preselili v Ljubljano, najprej v barake, ki so bile za železničarje na Resljevi cesti (šele pozneje, ko so v Rojnu prodali lastno hišo in imetje, so bili kupili današnje hišo s trgovino manufakture v Trubarjevi ulici 40), se je Tone lotil študija. Ko je končal gimnazijo, se je vpisal v Ljubljani na pravno fakulteto. Leta 1929 je postal član SKOJ, leto zatem pa član KP. Prvič je bil obsodjen leta 1932 na dve leti zapor v Beogradu, po tedanjem zakonu o zaščiti države. Kazen je prejel v Sremski Mitrovici. Ko je prišel iz zapore, je nadaljeval s pisanjem člankov, referatov in študij o delavskem gibanju, še bolj zagrizeno se je loteval partijskih nalog. Tako so ga leta 1935 ponovno obsodili na dve leti zapor v Sremski Mitrovici. V zaporih je spoznal mnoge partijske delavce ter pisal in koval z njimi načrte za rušenje tedanjega režima. Po prestani kazni, leta 1937, je postal član centralnega komiteja KP Slovenije, leto zatem pa celo organizacijski sekretar tega komiteja. In v tem svojstvu je zastopal komuniste z drugimi tovariši na peti konferenci KPJ v Zagrebu.

V Prevahali na Koroskem go so sredi najagilnejšega dela na terenu spet vključili ter ga hoteli v vlakom pripeljati v Ljubljano. Pri Lajžu je skočil z drvečnega vlaka, toda zaradi hudih ran so ga ponovno ujele. Pred prihodom italijanskih okupatorjev v Ljubljano je rešil iz ječe. A ne za dolgo, 9. decembra 1941 so ga zaradi izdajstva aretirali gestapovci v Begunju na Gorenjskem in ga bili izročili Italijanom v Ljubljani, potem ko je prejel strašno mučenje v tamkajšnjih celicah smrti. Zanj ni bilo več rešitve, kot so dejali okupatorjevi hlapci svojem. 16. maja 1942 so ga obsodili, pet dni pozneje pa so ga s sodbo nad njim izvršili v Gramozni jami.

Mamina sestrčina Francka Kež, po domače »Vidinka« iz Bača št. 61, nam je povedala, da je zmeraj rada šla k Tomšičevim v Trst na obisk. Tudi otroci, in posebno Tone, je rad prihajal na Bač.

— Pri meni je bil večkrat na počitnicah, je še dodala, medtem ko smo jo vprašali, če se spomni, kje približno je bila tista hiša v Rojnu.

— Če je niso dosti spremenili, bi jo takoj našla. Takrat v Rojnu ulice niso bile označene, ampak le hišne številke; vem, da se je stopilo s tramvaja pri cerkvi, potem na desno v reber in se je tam po domače reklo Šempeter v škorkli.

Pri vsej dobri volji, niti v Knežaku ni niti na Baču nism razkrili tiste prave sledi, ki bi me pripeljala naravnost v Tonetovo rojstno hišo. Šele v Ljubljani, ob prvomajskih praznikih, sem našel sarnega na domu, v Trubarjevi ulici 40,

Tonetovega brata Poida. Čeprav se mu je mudilo na pogreb nekakega tržaškega rojaka, se je rad pomudil v krajšem razgovoru.

— Škoda, da nista sestri Ančka in Vera doma. Oni sta se več pogovarjali s pokojno mamo o teh družinskih zadevah. Ko smo se vsi otroci, torej jaz, Tone, Ivan in Božidar (brat Stanko je bil umrl že v Trstu in je pokopan pri Sv. Anji) preselili z mamo v Ljubljano (oče se je bil namreč odselil že prej, ker je kot vlakodvoja ostal brez dela), so starši nekaj s prihranki, nekaj z izkupičkom od prodanega imetja v Trstu, kupili tu kajšnjo hišo. Tu so se rodile vse tri sestre, Ivica, ki je po nesreči umrla v Afriki leta 1960 (sedaj bi bila stara 50 let), 47-letna Vera in 46-letna Ančka. Jaz bom zdaj star okoli 53 let in se ne bi spomnil naše hiše v Rojnu, če se ne bi bil po vojni sam zanimal. No, dam vam lahko naslov sestrčine, 80-letne Nine Carini (Kariz), ki še zmeraj stanuje v tisti hiši v Ulici Sara Davis št. 58, kjer se je pravzaprav Tone rodil. Takrat smo bili pri Karizevih podnajemniki in kmalu po Tonetovem rojstvu so starši kupili lastno hišo v bližnji ulici, katere imena se ne spomnim. Sestrčina Nina bo vedela zanj in tudi za lokal, kjer je imela mama majhno manufakturno trgovino. Tisto hišo je oče kupil s prihranki, saj je bil pred poroko kakih devet let v Ameriki, kamor je šel se kot otrok z nekim stricem.

Kaj je po vašem mnenju vplivalo najbolj na brata Toneta, da se je tako vneto udeleževal v revolucionarnem gibanju? — Spominam se, ko je oče pripovedoval, kako je bilo pri vojakih med prvo svetovno vojno, v ruskem ujetništvu, pri boljševikih. Tone ga je zelo rad poslušal, ko je pripovedoval o oktobrski revoluciji, o slovanstvu in tako naprej. Potem, kot gimnazijec, je bil Tone vedno skupaj s Kidričem, Kraigherjem, Zihlerom in drugimi. To menim, da je bil odločilno, da je začel razumeti revolucionarnost kot osnovni pogoj za svobodo človeka, za enakopravnost, kjer ne bo več izkoriščanja. Pa tudi očeta samega so se takrat zaradi njegovega ugleda, začeli vabiti v razna socialistična društva.

— Se morda spominjate še kakšnega pomembnega dogodka? — Ja, on ni bil religiozen. Oče in mama bolj. Pa inteligenčen je bil. Mama je pripovedovala, da sta šla s Tonetom pričakat na tržaški kolodvor očeta, ko se je vrnil iz Rusije. Takrat je bil star kakih 7 ali 8 let. Oče je našel namigovito mami, da bo poskusil, če ga bo fant po več letih prepoznal. No, in ga je oče začel spraševati:

— Fantek, kje pa imaš očeta? — V Rusiji je. — Ali ga imaš kaj rad? — Zelo! — Pa bi ga ti spoznal, če bi ga videl?

— Mislim, da bi ga... je brez obotavljanja odgovarjal Tonček. Potem se je nenadoma obrnil proti mami:

— Mama, tale gospod pa je čisto podoben našemu ata na sliki. Toneta Tomšiča se najbolj spominja sestrčina Nina Kariz, čeprav je tista leta, ko je Tone dorasčal, stanovala v Divači. Njen oče, ki je bil tudi železničar, je strica Mihaela priporočil, da ga sprejmejo v službo k železnici, kajti po vrnitvi iz Amerike, je imel Tonetov oče velike težave, da bi dobil kakršno koli stalno zaposlitev.

— In ko mu je to uspelo, se je po poroki v Knežaku preselil k nam.

Tudi sama sem bila na obeti. Mi smo mu tu dali tisto pritlično stanovanje, kjer zdaj stanuje Cesarina Banfi, je preudarno povedala Nina.

— Torej Tone se je rodil v tej vaši hiši, v pritličju. Zdaj se tej ulici reče Sara Davis. Poleg nove številke, 58, je tudi stara, čeprav je že rjava tablica s številko 101 in napisom Scorcio S. Pietro. So temu kraju rekli kdaj tudi drugače?

— Naša hiša je bila na tem strmem koncu ena prvih spominjav, da so bile tu okrog zelo redke hiše. Neki starček, kadar se je pijan vpenjal po tej strni ulici, pa je celo pel, da »pojde v Kurjo vazo«. To ime se je potem dolgo držalo našega kraja. Uradno pa so nam zmeraj rekli Sveti Peter v škorkli, čeprav smo tik nad Rojnom.

— Kdaj in kam sta se stric in teta izselila od tu? — Mislim, da je bilo to nekaj let po Tonetovem rojstvu. Družina se je večala in to le enosobno stanovanje je postalo pretesno za večjo družino, večjega stanovanja pa v hiši ni bilo. V tej dvonadstropni hiši imamo namreč kar 6 enosobnih

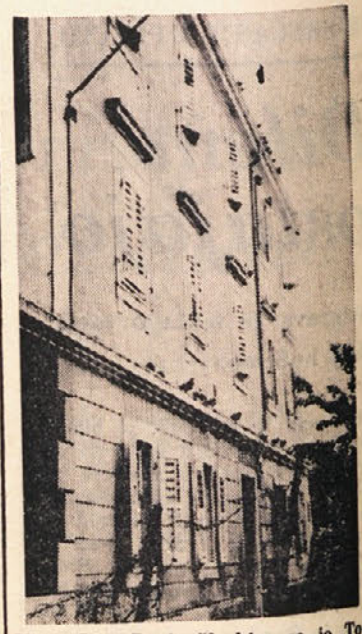
stanovanj. Obe v drugem nadstropju uporabljata s hčerko Vando. Sinova Zdravko in Milan sta po svetu: eden v Bologni, drugi v Milanu. Sama sem zdaj vdova. Ah, ja!... Stric Mihal se je potem preselil v današnje Ulice Pratello št. 9, tu spodaj. Teta Ivanka je pa imela trgovino z metražnim in drugim blagom na današnjem Trgu Tra i Rivi, takoj za cerkvijo v Rojnu, mislim da na sedanji številki 10-a. No, ta hiša ni več moja, ker sem jo prodala.

— Po kom ste s Tonetom sestrična? — Moja mama je bila sestra njegovega očeta.

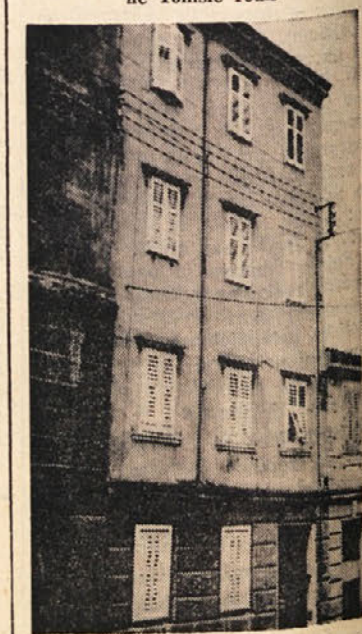
— Se kaj posebnega spominjate v zvezi s Tonetovim udeleževanjem, ste morda imeli pod bivšimi oblastniki kake sitnosti zaradi njega?

— Oh, kako strašno je bilo enkrat, med eno njegovo aretacijo. Teta Ivanka je bila dopotovala k nam iz Ljubljane. V prošnji za potni list je morala navesti h komu potuje. Seveda, navedla je naš naslov. Kmalu po obisku so naredili hišno preiskavo. Tako smo se bali, kaj bo!

Dj. Planjavec

Ulica Sara Davis 58, kjer se je Tone Tomšič rodil

Ulica Pratello 9, kjer so Tomšiči več let stanovali

HEROSKOP

Veljaven od 21. do 27. maja 1972

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Znači bi popustili vplivom zainteresiranih poslovnih ljudi oziroma delovnih tovarišev in to v lastno škodo. Bodite torej kar se da samostojni in raje ukrepajte počasi kot prenapregli. Tudi kar se tiče nekaj novih čustvenih zadev, bodite trezni in kolikor se da previdni. Ni vse zlato, kar se svetli. Zdravje odlično.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Delovne razmere se bodo izboljšale. Izločili se bodo tudi dohodki. In vendar ne mislite, da ste že povsem izven nevarnosti, v katero ste zabredli zaradi svoje površnosti oziroma prenapetosti. Srečanje, ki bi ga ne bilo prav zanemarljivo. Pismo, vest ali kaj podobnega, kar vas bo spravilo v dobro voljo. Malo nervoze.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zvezde so vam trenutno naklonjene in vse vam bi znalo iti prav tako v poslovnem življenju ali na delu, kot tudi v ljubezni. In vendar se to samo od sebe ne bo razvijalo brez vašega sodelovanja. Logično je torej, da bo treba poprijeti za delo in se potruditi, pa tudi sicer se zganiti. Z zdravjem v glavnem vse prav.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Prav nič se ne boste počutili trdni v svojih sklepih in odločitvah. Naj vam zato pomagajo poslovni tovariši ali delovni tovariši. Seveda je na vas izbira, koga boste k sodelovanju povabili. Neke bo nekoliko zaskrbelo. Krivda bo bolj vaša kot tuja. Tudi v ljubezni ne boste doživeli teža, kar ste pričakovali. Zmernost in pitju.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ko se vam bo zdelo, da je že vse pod streho, boste doživeli nekaj, kar vas bo spravilo v tira ali vsaj v slabo voljo. Vzroke bo treba poiskati tudi v vaših odnosih s sodelavci. Egocentričnost je čisto sicer na egoizem. Bodite bolj kritični tudi do sebe. To bi znalo koristiti tudi vašim čustvenim razmerjem. Zdravje odlično.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Rezultati so sicer zagotovljeni. Toda ne po poti, ki ste jo ubrali vi in ne na vaš način. Razumljivo, da boste naleteli na težave. Pomagale vam bodo vaše izkušnje in pa strokovnost sodelavcev. Ne rinite vedno sami naprej, kot bi vam ne bilo para. To odbijajoče vpliva tudi na ljudi, ki z vami živijo. Prehlad, nervoza in še kaj.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Proti pričakovanju in tudi ne po vaši zaslugi boste doživeli uspeh, ki vam ga bodo mnogi zavidali. Naj vam bo to v spodbudo za večjo vneto v prihodnosti. Bratni boste morali doseženo samostojnost oziroma nov položaj. Nekdo se bo vrtikal v vaše zadeve, celo v vaše družinske ali čustvene odnose. Zdravje dobro.

ŠKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Če se boste pravočasno postavili po robu zavistnežem, bodo rezultati vašega uspeha zagotovljeni, sicer boste vse zgubili. Ključ poudarja, da bo dobro obnesla, druga pa ne. Na pot boste šli. Kar lepo vam bo. Vse, kar bi vam dalo trenutnega zadovoljenja, bi morali drago plačati. Nervoza.

STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Uspeh ali celo zmaga, ki je bila že zdavnaj odpuščena. Del krivde je tudi vaš. Srečanje z nekom, ki vam moglo veliko pomagati. Dela boste načrte za bližnjo in ne tako skorajšnjo bodočnost. Vaši načrti gredo čisto predaleč in zato tudi uspehi vas ne navdušijo. Trenutna niti v čustvih niste zadovoljeni. Zdravje pa odlično.

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.) Gmotno ste zagotovljeni. Uspehi dela ali česar koli so vam zanjamenjani. Prav nič ni bilo napak, kaj pri hraniti za dneve neuspehov. Iščite prijatelje, ki bi vam mogli prijeti prav, ko vam sreča ne bo naklonjena. Obiski na vidiku. Pozivite starega prijatelja. Kar se zdraviha tiče, vse v najboljšem redu.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Sproreki se boste z nekom in ime li zaradi tega sitnosti. Ali pa bo prišlo do razvzkrija zaradi različnih pogledov na neko zadevo. Vse kakor bo kaj narobe. Vendar pa to v bistvu ne bo dokončno negativno. Posebno ne, če boste znali biti popustljivi. Ne popuščajte po kapricam ljubljene osebe. Zvečnost.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Obisk poslovnega značaja. Neprilike, vane sklepi, ki bi znali povsem sprepreči vaše dosežene načrte. Ne zaletavajte se, kjer vam ni treba. Vse se bo uredilo. Tudi nad čemer ste že povsem obupali. Ljubljana oseba vam bo v pomoč v zadevi, ki vam ne bo prav stekla. Posvetite nekaj časa tudi sebi oziroma počitku.

TONE SVETINA

392.

UKANA

TRETJA KNJIGA

«Zdaj vem mnogo več o vas. Zelo so vas očrnilli vaši prijatelji.»

Mahoma je doumel, da je njegova igra propadla tudi zato, ker ga je ta oficir takrat preislčil. Napaka sproži napako in včasih celo plaz usodnih posledic.

Potem je govoril odkrito:

«Boril sem se proti vam s takimi sredstvi, kot ste se vi proti nam. Če mislite, da človek ne sme imeti drugačnega prepričanja in se boriti zanj, nam sodite.»

Vojaske sodišče ga je obsodilo na smrt. Ko je zapuščal zahtolli prostor, se je obrnil k Blisku:

«Ali lahko ustrežete prošnji nesrečnega človeka?»

«Kaj želite?» je vprašal Blisk.

«Povejte mi, če lahko, kaj se je zgodilo z Ano? Živi?»

«Mrtva je. Takoj po vojni so jo ubili ljudje vašega kova. Ustališ klavci.»

Povesil je oči in sklonil glavo. Blisk je nadaljeval.

«Če vam je kaj do tega, naj vam povem še to, da sem jaz tisti vosovec, ki ste ga iskali po mestu. Sem mož njene sestre Melite.»

Valjhu je zapustil prostor. Bil je zlomljen. Upanje na pomilostitev je propadlo. Vest o Anini smrti ga je zadelala bolj kot lastna smrtna obsodba. Če bi bil nekoč prav ravnal, ne bi bilo ne njene ne njegove smrti. Poslušati bi bil moral očeta in se upreti materini volji... Zdaj je mati v švici, oče pa na poti h koncu.

cu... Kako bi le mogli pričakovati milosti od njih, če jim je oni ako bi zmagali, prav tako ne bi izkazali. Kako je obetal Hacin, da bodo po zmagi izžgali iz naroda vsa kužna znamenja komunizma!... Kako pekoči so občutki, da so izdali narod v najhujših dneh njegove tisočletne zgodovine...

Rog se je usodno blizal

...Takrat so gorele Hinje. Nebo nad gozdom je bilo krvavoredeče. Zdaj pa je čisto in blesti se kot plošev črnega diamanta... Pogled na to goro mu je tudi takrat zbudil tesnobo... zdaj pa se je tesnoba spremenila v grozo...

Kolona avtomobilov je zavozila v gozd. Mimo njih so brze la črna debela najbolj osamljenega sveta. Bilo mu je, ko da vro skozi njegovo zavest sumeče sanje in plavajoči ognji. Spomnil se je Balantica in njegovih verzov, ki jih je prebral tolikokrat, da jih je znal na pamet. Njegove besede so se prepletale s kriki gozda. Neopretnost so odmevali rezki rafali, kot bi se v njegovih globlinah razvijala bitka. Ob butanju teles, ko so preskakovala korenine in jame, je čutil nemirne utripe srca. Ni vedel, kaj počne. Nagonsko si je z zobmi zrahljal čisto že toliko, da je lahko potegnil roke iz nje. Potem se je naslonil in v njem so odmevale besede pesnika, ki je s puško v rokah zgorel v Grahovem: ... na nakitu smrti srp pozvanja, že v žoltem snopu groze plapolam... brez križev, rož, grobovi sam... fof, lep je molk s prstjo zasutih ust... konec je blizu...

Nekdo ob njem je naglas zajokal. Vstal je vojni kurat, dvignil je roke nad glavo in naglas molil:

«Moj Bog, moj Bog, usmili se nas in nam odreši duše...»

Valjhu so zvenele besede: ... o zemlja naša krušna mati... k tlom se bom obrnil, ni mi za drobtine zvezd in ne za veletoke neba... ojoj, padal sem v strašne mreže... poklič k soncu me na sinji prod... ti si nebo in zemlja...

Kolona se je počasi ustavljala. Pokanje je bilo čedalje močnejše. Bilo jim je, kot bi v njivo klasja zavel vihar...

Valjhuov pogled je steklenel. Premikali je suhe ustnice, kot ki zlogoval: ... mlakuže senc so vedno ožje, vse tiše žalost

v snetlem srcu pivka, kaj bi z bridkostjo ob slovesu, bilka, zdol priči, smrt, odvrgel sem orožje...

Vse, kar se je dogajalo potem, je bil spomin, kakor boleč rez z britvijo. Stroji so se ustavili. Vase jih je sprejel tekoči trak ki jih je nosil v pogubo, nezmotljivo, kot predmete serijske proizvodnje.

Na obeh straneh so stali stražarji drug ob drugem, z brezstrelkami v rokah, togo in trdno kot drevesa. V straneh po pet in pet so jih pomikali proti žgočemu bobnenju. Nenadoma je zaježala pred njimi temina brezna. Rob, kjer se je svet končal in se je začela nedoumljivost globin... Proti njemu so šli po hlevno, dokler jih ni požrla zemlja...

«Moj Bog, moj Bog, odpusti mi moje grehe,» je zašepetal Valjhu, tik preden se je približal robu. Njegovim predhodnikom so brizgnile temne sence v hrbet ognja. Na usodnem robu se je spotaknil in z živžiganjem zrnja v ušesih je padel v žrelo teme. Nekajkrat se je odbil ob skalnih delcih podzemlja in pristal na mehkih gnusob. Njegove oči je objela tema, iz kakršne se je porodil svet in v kakršni bo tudi utonil. Otrpnil je v grozi. Zablaval so ga vzdih, škripanje z zobmi in trzanje zamirajočih udov. Nanj so padala trupla in ga zasipala z uničujočo težo. Topli curki so ga zalivali obraz, oči in roke. Nekatera trupla so se ki krvi so mu zalivali obraz, oči in roke. Nekatera trupla so se odvijala in bobnela globlje v prostore podzemnega brezna. Krčnili bi bili na pomoč, pa mu je tuja kri zalivala usta. Sprosti si je roke. Branil se je umirajočih, ki so grabili drug po drugu. Skoraj zasut s trupli se je izvil izpod njih in se na zemljo. Vse se je umiralo, ki ga je zaščitil toliko, da se ni zadušil. Prezvekel pod previs, ki ga je zaščitil toliko, da se ni zadušil. Znal se je od glave do bosi pet in ugotovil, da je samo opraskan. Popal se je bil, vzel bi si življenje, če bi si ga imel s čim, tako pa ni preostalo drugo, ko da se začne bojevati z umirajočimi. Metal jih je s sebo, odtrgal na rob, da so strmoglavljali v globo.

Na robu brezna so prasketale brzostrleke. Njihovi prebivalci so mu slepili oči, ki so gledale mrliške marske sobjektivke, prežetih z zadnjim sovraštvom in razočaranjem. Velike oči, kakršnih še nikoli ni videl... To je bila belina nič, brez zenic... Rože kot kremplji poginajočih ptic... Gnetenje trupel — ni več!

NAMIZNI TENIS

V soboto in nedeljo

Mednarodni turnir v Trstu
za trofejo Julijskih AlpNastopilo bo 12 ekip iz Slovenije, Koroške
in naše dežele, med katerimi bo tudi Sokol

Sobota, 27. maja 1972
ob 14.30

N. Gorica — Olimpija
KAC — Julia
Sokol — La Cantina
Neuner — Semedela
Volkendorf — Ferlach
CGS — Jesenice

ob 16.15

Olimpija — KAC
Julia — Nova Gorica
La Cantina — Neuner
Semedela — Sokol
CGS — Ferlach
Jesenice — Volkendorf

ob 17.45

Olimpija — Julia
Nova Gorica — KAC
Neuner — Sokol
Semedela — La Cantina
Volkendorf — CGS
Ferlach — Jesenice

Finalno kolo bo na sporedu v
nedeljo ob 8. uri. Vse tekme bodo
v telovadnici v UL Monte Cengio.

NA TISKOVNI KONFERENCI KLUBA LLOYD ADRIATICO

Lloyd bi rad pridobil
igralce drugih društev

Predsednik košarkarskega društva
Lloyd Adriatico Zlateo je v petek
sklical zanimivo tiskovno konferen-
co, katere so se udeležili skoraj
vsi predstavniki tržaških koškar-
skih društev, trenerji, časnikarji.
Debatna: program Lloyd Adriatica
v okviru košarkarskega razvoja v
Trstu.

Tiskovna konferenca se je kaj
kmalu spremenila v ostro debato
med različnimi predstavniki društev,
med trenerji tako da konkretnih
zaključkov ni bilo.

V uvodu je Zlateo orisal pro-
gram, ki si ga je začetil Lloyd
Adriatico: združiti v Lloyd vse ti-
ste mlade igralce (14-15 let), ki so
predvsem zaradi postave primerni
za košarko (med temi je tudi Ro-
bert Klobasa, član Bora). «Le tako»,
je dejal Zlateo, «bomo rešili trža-
sko košarko pred propadom in pred
dejstvom, da nam jih bodo pobrala
netržiška društva. Da bi dosegli
cilj, bomo v primeru negativnih
odgovorov naših društev morali tu-
di mi postopati, kot postopajo dru-
ga večja italijanska društva, to se
pravi iti k staršem in jih z denar-
jem prepričati, naj nam odstopijo
svoje sinove...»

To je seveda razburilo prisotne,

ki se niso strinjali s predse-
dnikom Lloydja, iz dveh razlogov: za-
kaj bi moral biti prav Lloyd A-
driatico vodilno društvo v Trstu
obenem bi s tem popolnoma uni-
čilo manjša društva.

Med drugimi je Borov trener
Mari dežal naslednje: «Kot trener
Bora, in posredno tudi kot trener
Robert Klobasa, menim, da se
naše društvo, ki zajema samo i-
gralce slovenskega porekla in ima
zato tudi drugačne cilje, ne more
strinjati s predstavniki Lloydja, ker
pri našem društvu pojmujemo sport
drugače. Naš cilj je vzgojiti naj-
prej športnika tako, da mu nudi-
mo možnost obiskovanja raznih kul-
turnih prireditelj, polagamo na dru-
žabnost prav tako važnost kot na
trening. Ne bi želeli, da bi naši
mladi igralci s petkratnim teden-
skim treningom zrastle v odlične ko-
šarkarje - tehnike, postali pa bi
pravi avtomati. Prav naš dosednji
program nam je omogočil, da smo
dosegli nekaj takih rezultatov, kot
je ta na primer, da se prav vi za-
imate za enega naših igralcev. Po
tej poti gotovo ne boste rešili ko-
šarke v Trstu. Rešili jo boste, če
se boste sami lotili dela prav pri
najmlajših...»

Mlada Silvana Vesnaver
odkritje letošnje sezone

Na ekipni lestvici so igralke Krasa na 2. mestu v Italiji

Naši namiznoteniški igralci ima-
jo pred seboj še nekaj tekmoval-
stev, zaključila pa so se že vsa prven-
stva v ženski konkurenci. Ob za-
ključku sezone lahko torej poda-
mo obračun, ki je letos nedvomno
zelo pozitiven. Individualnim uspe-
hom, ki jih ni bilo malo, so se
letos prvi pridružili tudi ekipni
uspehi. To pa pomeni da namizno-
teniški odsek SK Kras ne temelji
več na eni igralki, ampak razpo-
laga z vrsto pripravljenih in ta-
lentiranih deklet. Predvsem naj o-
menimo Silvano Vesnaver, ki je
že dosegla rezultat Sonje Milčeve,
ko je bila pred dvema letoma
prav tako druga v kategoriji na-

raščajnic. Vesnaverjeva pa ima še
eno veliko prednost: tudi drugo
leto bo nastopila v naraščajniški
konkurenci in je torej pridobila le-
to dni, kar seveda veliko pomeni.
S svojo hladnokrvno in preračun-
ljivo igro bo lahko mnogo napre-
dovala in kmalu segla po kolajnah
tudi v močnejši konkurenci.

Omenili smo Vesnaverjevo, ker
je ona pravzaprav odkritje sezo-
ne. Letos je osvojila vseh pet de-
želih turnirjev, dva naslova de-
želne prvakine, dva državna na-
slova in še tri kolajne na DP
Obencem je pripomogla svojemu dru-
stvu k osvojitvi Tržaškega poka-
la. S tem pa nismo hoteli zmanj-
šati uspehov ostalih Krasovih pred-
stavnic, saj zaslužijo popolnoma
vse pohvale. Po podatkih, ki smo
jih doslej lahko zasledili, smo u-
gotovili, da je Kras edino društvo
v Italiji, pri katerem je vsak tek-
movalec prejel vsaj eno kolajno.
V neuradni ekipni lestvici so Zgo-
ničanke na odličnem drugem me-
stu za rimskim društvom Marbert
(48 udeležencev), za seboj pa so
pustile večja društva, ki so v Flugi-
ji pripeljala dvakrat več tekmo-
valcev, in razpolagajo z mnogo več-
jimi sredstvi.

Nismo se omenili Milčeve. Njen
nastop na letošnjem DP so mnogi
ocenili kot neuspeh. To je bila ne-
dvomno tvegana izjava, ki nima
prave tehnične opore. Res je, da
je tokrat Sonja igrala slabše kot
običajno. Prepričani pa smo, da
je bil to le slučaj. Ne bomo si iz-
mišljevali nepotrebnih izgovorov,
sicer pa je letos kljub vsemu le
osvojila pet kolajn, od katerih dve
zlati. Dejstvo pa je, da je to prven-

VAŽNEJŠI USPEHI
SK KRAS
V SEZONI 1971-72

- 4 zlate, 3 srebrne in 5 bronastih
kolajn na DP
- 2. društvo v Italiji (po točkah)
- 4 naslovi deželnih prvakinj
- Tržaški pokal (1. mesto)
- 2. mesto v ženski ligi
- 3. prva mesta na državnih tur-
nirjih
- Vsa prva mesta na deželnih tur-
nirjih
- Tri igralke izbrane za skupne
priprave
- Prvi mednarodni uspeh Milčeve
na mednarodnem prvenstvu v spa-
niji.

stvo prav ob zaključku sezone, kar
negativno vpliva prav na tiste i-
gralce, ki so bili priključeni k ze-
leni misli že od septembra. Uspešni
deležniki sezone in vabilo državne
namiznoteniške zveze na skupne
priprave pa pričata, da ima Mil-
čeva pred seboj odprto pot k na-
daljnjim uspehom.

SK Kras zaključuje tako svojo
tretjo sezono namiznoteniškega u-
dejstvovanja. Lovorike, ki si jih je
slovensko društvo nabralo, bodo
vile mladim igralkam še več vo-
lje do igre in več poguma na po-
ti k novim uspehom.

S. J.

V Nabrežini ustanovili
novo športno društvo

V Nabrežini so v preteklem tednu
ustanovili novo športno društvo CS
Internazionale, ki se bo prvenstve-
no ukvarjalo s košarko. V odboru
so: predsednik Gino Tordi, pod-
preds. Silvio Sala, tajnik Nicolò
Dolja, administrator Sonia Caldi,
odborniki Roberto Cante, Salvatore
Pampaloni, Silvano Vecchiet, Ro-
mano Briseck in Brumet. Revizor-
ja sta Marcello Faubris in Livio
Favento.

Po zaključku državnega namiznoteniškega prvenstva je SK Kras pri-
redil manjšo slovesnost v počastitev uspeha svojih igralk na tej pri-
reditvi. Predsednik Krasa, Vojko Kocman, je podelil igralkam in tre-
nerju Ediju Boletu spominsko plaketo

Sprejema so se udeležili sorodniki in prijatelji igralk, odborniki dru-
štva in nekaj gostov

Med gosti moramo omeniti poslanca Škerka in zgoniškega župana
Guštinca, ki sta v krajših govorih poudarila pomen uspehov zgoni-
skih deklet na državnem prvenstvu

To je «sudarni vod» namiznoteniških igralk iz zgoniške občine (skup-
no s trenerjem Boletom), kateremu je uspel edinstven podvig na le-
tošnjem državnem prvenstvu: vsaka igralka se je vrnila domov z
vsaj eno kolajno. Na sliki (od leve proti desni) Blažina, Zigonova,
Kobalova, Vesnaverjeva, Milčeva, trener Bolet in Rebulova

Od danes do 11. junija dvajset etap 55. dirke «Giro d'Italia»

VSI STAVIJO
NA MERCKXA

BENETKE, 20. — «Giro» se konča
na začetku. V Mestrah so opravili
danes še poslednje priprave za to
največje italijansko kolesarsko dir-
ko. Nekateri tekmovalci so poč-
vali, drugi pa so opravili le krajše
vožnje, da so si razgibali noge.
Vsi tekmovalci pa se več ali manj
enotnega mnenja, da bo letos
Merckx verjetno nepremagljiv, če
se ne bo zgodilo kaj nepredvide-
nega.

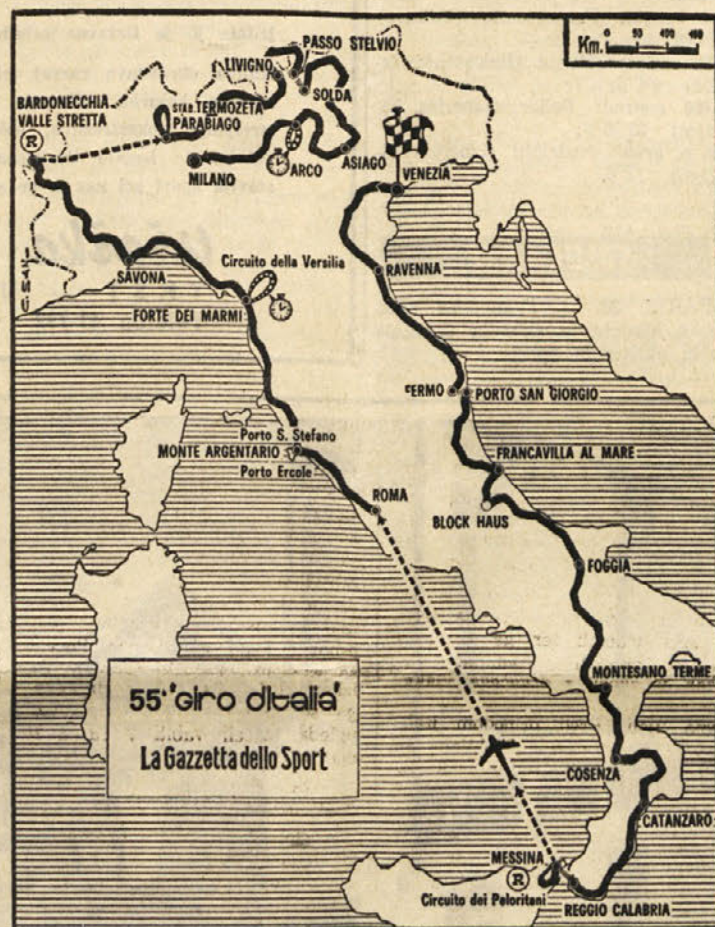
Razpored etap bo na letošnjem
«Giru» tak:

1. — 21. maja Mestre - Ravenna
196 km
2. — 22. maja Ravenna - Fermo 212
km
3. — 23. maja S. Giorgio - Franca-
villa 205 km
4. — 24. maja Francavilla - Block
Haus 48 km
5. — 25. maja Block Haus - Foggia 210 km

Kolesarski klub ADRIA
iz Lonjerja se zahvaljuje
vsem, posebno pa še va-
ščanom, ki so s svojimi
prispevki pripomogli k
odličnemu uspehu 6. dir-
ke veteranov

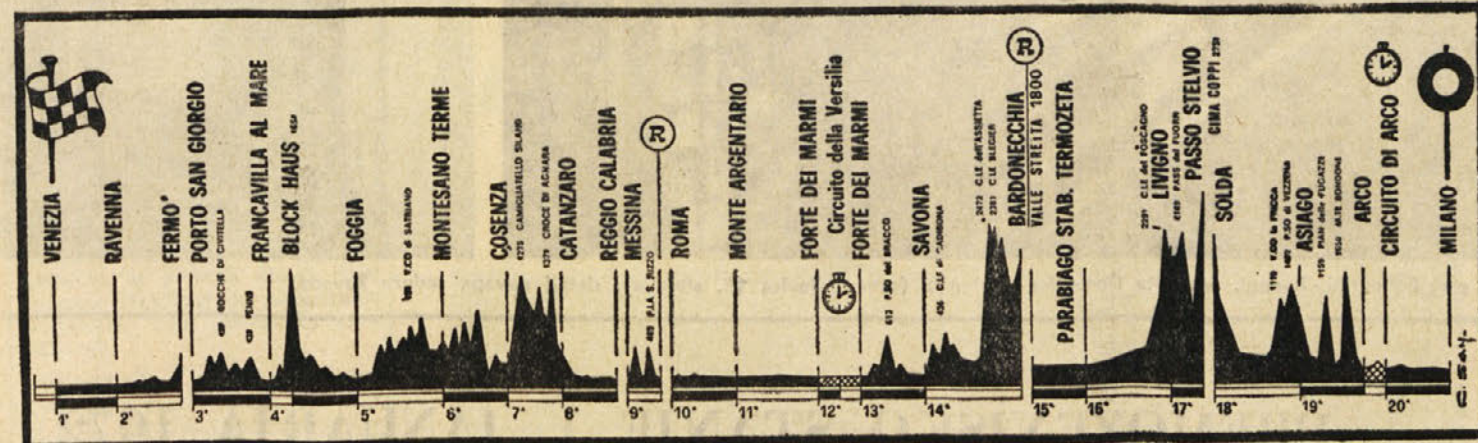
5. — 25. maja Foggia - Montesa-
no 238 km
6. — 26. maja Montesa - Cosenza
190 km
7. — 27. maja Cosenza - Catanza-
ro 151 km
8. — 28. maja Catanzaro - Reggio
Calabria 160 km
9. — 29. maja Messina - Peloritani
110 km
10. — 30. maja Peloritani - S. Stefano
160 km
11. — 1. junija Argentario - Forte
dei Marmi 242 km
12. — 2. junija Forte dei Marmi -
Versilia (na kronometer)
1. poletapa 20 km
2. poletapa 20 km
13. — 3. junija Forte dei Marmi -
Savona 200 km
14. — 4. junija Savona - Jafferau
247 km
5. junija poletek
15. — 6. junija Parabiago - Ter-
mozetta 168 km
16. — 7. junija Termozetta - Li-
vigno 256 km
17. — 8. junija Livigno - Stelvio
88 km
18. — 9. junija Solda - Asiago
223 km
19. — 10. junija Asiago - Arco 163
km
20. — 11. junija Arco - Milano 185
km

Skupno 3.716 km
Vseh tekmovalcev, ki bodo jutri
startali v prvi etapi je 100. Raz-

deljeni so na deset ekip, vsaka
bo torej imela po deset vozačev.
Srednja dolžina letošnjih dvajsetih
etap bo znašala 189.700 km in bo
ena najdaljših v zadnjih letih (za
več kot 20 km). Skupna višinska
razlika, katero bodo morali tekmo-
valci prevoziti, je 24.300 m in je
ena najnižjih v zadnjih letih. Le-

tošnji «Giro» bo torej eden najbolj
ravninskih. Povsem ravninskih je
tudi 7. etap, kar je tudi več kot v
prejšnjih letih. Po grčevnati po-
krajini bodo tekmovalci vozili 7
dni, šest pa bo gorskih etap. Naj-
višje točke se bodo kolesarji do-
taknili na Stelvio (2.757 m). Tako
visoko niso vozili že več let.

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 21. MAJA 1972

NOGOMET

MEMORIAL S. KRASNE

16.00 v Dolini

Breg — Aurisina

16.00 na Proseku

Primorje — Vesna

MLADINCI

10.30 na Proseku

Primorje — CRDA

NARASČAJNIKI

10.30 v Padričah

Gaja — Triestina B

10.00 v Trstu, stadion «1. maj»

Triestina A — Vesna

10.30 v Dolini

Breg — Inter SS

ODBOJKA

2. MOŠKA DIVIZIJA

10.30 na Elizejskih poljahnih

S. Andrea — Bor

10.30 v Padričah

Sloga — ARC Linea A

2. ŽENSKA DIVIZIJA

10.30 v Padričah

Sloga — UGSS B

10.30 na Kontovelu

Kontovel — Breg A

10.30 v Trstu, stadion «1. maj»

Bor — Breg B

ATLETIKA

DEŽELNO PRVENSTVO

8.30 v Vidmu

Nastopa tudi Bor

KOŠARKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, Ul. della Valle

Bor — Tricolore

MLAJŠI MLADINCI

11.00 na Opčinah, telovadnica

Polet — POM

DRUGE VESTI

NA OSMI STRANI

ali je to boj ali prijateljsko obje-
manje...
Ognjena predstava pekla je zvo-
dena. Curki krvi po njego-
van telesu so zvali kot raztaljeno
železo. Misli je, da bo po-
stalo od glasov. Tu ni bilo več
besed. Samo kriki. Kot bi se
zvonjenje stoterih zvonov k ve-
likonočnim procesijam, kot
bi bile vse sirene sveta, rjenje-
je, rjenje, ki se plazijo, tekajo ali
bežijo... Bili so to glasovi rek,
spodetja ali konca, ki mori vse
žive. Bili je to jok in krik... Gr-
granje in klokotanje voda... Zven-
čanje jekla, ko udarja ob jeklo,
hrstanje lesa in lomljenje kosti...
Jok vseh vetrov in cviljenje...
Zamoljko mu je toliko srce in iz-
gubil je občutek za čas. Mi-
slil je, da mu bodo popokale vse
kite in žilice.
«O, križani, kako sem objokoval
vse muke, toda o smrti
nisi vedel nič, dokler nisem spo-
znal, kako težko je življenje...»
Roke so mu omagovale, čeprav
mu je volja velevala, naj se
bori za obstanek. Trupla so ga
prekrivala, zalivala ga je kri,
brižnja in slana. Polnila mu je
usta, gosta in slana kot morje,
ki jo zaganja v obalo...
S poslednjim močjo je vzdihnil:
«Saj ni bogal če bi bil kje, nas
sedaj ne bi smel zapustiti!...»
Preden pa ga je morje sluzaste
tekočine povsem zalilo, je
prijel ponehalo. Zagrnja ga je
tema. Hrup motorjev je zam-
rl, glasovi umirajočih so se
spremenili v en sam zdihljaj. Kot
bi bila smrtno zadeta zemlja...
Potem je izgubil zavest. Odtava-
la je bolečina in bilo mu je, kot
bi z dušami umrlih poteval med
mrtve planete...
Naslednji dan se je probudil iz
nezvesti. Sprva je mislil, da
je zbudil iz sanj ali da je na onem
svetu. Z roba brezna je
prijel sipec curek svetlobe tako
stermo, da si je z roko zakril oči.
Mislil je, da se je sonce pribli-
žalo zenitu. Se je ko je luč pre-
sijala senca človeka s puško in
segla zlomljena v brezno, se je
leleno zavedel, kaj se je zgodilo.
Z vseh strani so ga obdajala
lelca, od krčev stisnjena trupla.
V mračini so bili udarji preple-
ti kot udarci po bobnih strahu.
Gonili so ga, dokler mu niso po-
šle moči. Padel je po tleh in
sunkovito dihal. Misli je, da bo
od napora izdihnil. Tudi če bi
prišli za njim, ne bi mogel več

žati. Na srečo pa jih ni bilo.
Dolgo je ležal. Ko je čutil, da se
mu moči vračajo, se je dvig-
nil. Zeja ga je žgala, da je grizel
stebila mladih dreves in srkal
njihovo vlogo. Šel je naprej v gozd,
za soncem, proti zahodu...
Ubijanje je razvrat, je pomislil.
Kdor hoče razumeti zlo, ga
mora občutiti sam na svoji koži.
Kar so počeli oni s partizani,
je zdaj doletelo nje. Nekajkrat
je bil prisoten pri pokolih ujet-
nikov. V Trnovskem gozdu so
pometali uprte Italijane v tako
brezno. Nekateri so se smejali
grozi obsojenih in jih proglasili
za bojazljivce... Človek obrača,
bog obrne... če sploh je...
Razprostri je roke, da bi se
dotaknil mahu in trav... Kakšna
sreča je živeti en sam dan! Spet
je silil brencanje žuželk in
petje ptic in čutil toploto sonca...

Sredi izgubljenega gozda se je
zaoblubil sam sebi, da ne bo
več prijel orožja in da se ne bo
več pečal s politiko. Odslej ne
bo poslušal nikogar več razen
glasu vesti v sebi. Če je bog, po-
tem je res samo v človeku, kot je
rekel župnik Oblak. Če bo ostal
živ bo poslušal tega boga, ne
tistega v cerkvah; ne bo poslušal
tistih, ki dajejo eno in govore
drugo. Zapeljal so jih in jih
pustili umreti. In zdaj nekje v
tujini dobro živijo in kujejo
nove načrte...

Do mraka je blodil po gozdu.
Če je naletel na brezno, se je
pričel ves tresti in bežal je stran.
Zatekaja ga je noč. Zavlekel se
je v gosto grmovje in zaspal.

Naslednjega dne je na obrobju
gozda naletel na samotno
kmetijo. Precej daleč pod njo se
je razprostirala vas. Tja si ni
upal. Dolgo je oprezal. Se je
prepričal, da sta pri hiši dva
starejša človeka, mož in žena,
se je napotil k njima. Bolj od
vsega ga je tja gnala zeja.

Ženska je pravkar jemala vodo
iz vodnjaka. Ko ga je za-
gledala na dvorišču, se je pokrži-
žala. Na ves glas je poklicala
moža.

«Vode, vode...» je zaprosil.
Dal mu je poln kozarec.

Oba sta ga gledala, kako pije.
Kot razsušena, razpokana
zemlja...

«Od kod?» je vprašal kmet.

Sonce se je rahlo nžalo, ko je
z južne strani gozda zaslišal
glasove zasledovalcev. Sem in
tja je počilo tudi drugod. Vedel
je, da bi ga s tem radi zmedli.
Kaj naj napravi? Ali naj se jim
skriva ali beži? Odločil se je, da
bo bežal. In bežal je. Glasovi so
bili kot udarci po bobnih strahu.
Gonili so ga, dokler mu niso po-
šle moči. Padel je po tleh in
sunkovito dihal. Misli je, da bo
od napora izdihnil. Tudi če bi
prišli za njim, ne bi mogel več

Valjuna je pokazal z roko proti gozdu.

«Streljajo!»

«Ja», je pokimal.

Povabila sta ga v hišo. Dala sta
mu jesti. Ženska pa mu je
nanosila v čeber vode, da je zmi-
šl sebe kri. Trdno je bil prepri-
čan, da je pri svojih ljudeh.

«Koliko časa ste bili pri njih?» je
vprašal mož.

«Kako mislite? Kje?»

«Pri belih!»

«Le nekaj mesecev, pa še to le kot
intendant.»

«Ali pobijajo vse od kraja?» je suho
vprašal mož.

«Menda vse, kar jim je prišlo v roke.»

«Ubogi ljudje», je dejala ženska.
«Mislimi smo, da bo konec,
ko so Nemci odšli.»

«Pa mi in nemara še ne bo», je
dejal Valjuna.

«Kam pa?» ga je povprašal mož.

«Kam? Drugam mi ne kaže kot
čez mejo...»

«Kdaj pa nazaj?»

«Najbrž nikoli več...»

Potem je poprosil, če imata kakšno
civilno obleko. Ženska mu jo je
prinesla. Položila jo je predenj na
posteljo in mu de-
jala:

«To je obleka našega najstarejšega.
Vaše postave je bil.»

«Kje je sedaj?» je vprašal Valjuna.

«Ubili so ga», je tiho odvrnila.
«Nekaj mesecev pred koncem
je prišel ranjen domov. V tej kamri
so ga zaklali na postelji...»

«Kdo?» je vprašal Valjuna.

«Vaši belci...» je dejala žena.
«Iz oči so ji privrele solze...»

«Potem ne morem vzeti te obleke»,
je obotavljaje rekel.

«Kar vzemite jo. Dva smo izgubili
v tej vojni. Mladšega so ubili
Nemci. In še dve dekleti imamo...»

Valjuna je bil, z občutkom sramu
preoblekel v kamri.

Ko se je vrnil v izbo, se je zagledal
v majhen, počenem stenski
okrogledalu.

Ne! Saj to ni on. Je mar čez noč
osivel in se postaral mnogo let?
Saj jih ima komaj šestindvajset,
pa je že starec...
(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelk TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir.
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 8

21. maja 1972

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sošalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in gorško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZIT - Trst

TRŽAŠKI DNEVNIK

VČFRAJ POPOLDNE V KULTURNEM DOMU

Hrepenenje in kultura kretnje v baletu piranskih plesalcev

V polno zasedeni dvorani je baletni odsek piranskega Mladinskega gledališča prikazal domiselni balet «Ali se spominjaš sonca»

«Ali se spominjaš sonca? Da, vse kar je lepo, je kot spomin na sonce. Skozi medlo svetlobo jutranje zarje se poraja obris vzhajajočega sonca, ki z žarki prodira v prebujajočo se življenja sedanosti, želja svobode in prostosti. Tak je prolog, programska vsebina baleta «Ali se spominjaš sonca», ki so ga včeraj popoldne na povabilo Slovenske prosvetne zveze iz Trsta, mladi gojenci baletnega oddelka Mladinskega gledališča iz Pirana predstavili v Kulturnem domu.

Mladi baletniki se vsako sezono predstavijo občinstvu z novim baletnim delom, ki ga študirajo po več mesecev. Tema baletov temelji predvsem na pravljicni zgodbi, ker je ta najbolj priljubljena in kot taka mladini dojemljiva. V večkratnih nastopi doma in na gostovanjih so doživeli že lepe uspehe.

Baletni zbor 34 plesalcev in plesalk, ki se mu pozna, da to umetnost goji resno in prizadevno, je v prvem delu prikazal osem slik: baletno suito, minuet, povabilo na ples, ljubezenske sanje, Trnuljčico, praznik pomladi, močitev in la bodje jezero. Drugi del, prav tako kot prvi povezan v domiselno baletno enoto, pa je sponel na temi, da najgloblja in najlepša čustva, izražena v glasbi in plesu, prikazuje umetnost in značaj vsakega naroda, vsi pa enako hrepenijo po sreči, po življenju in ljubezni. Ta elementarni triptihon čustvovanja oziroma hrepenenje pa je obsegal plesne raznih narodov: Straussove «Annen polke», «Trich Trach polke» in «Valse», Dvorakov «Slo-

vanski ples», Messagerjev «Cigan-ski ples», «Španski ples» Čajkovskega, Gershwinov «Jazz balet» ter še baletni slike «Otroci in potepuhi» in «Kavbojski ples».

Mimo vsega priznanja, ki ga služijo ti mladi plesalci za njih, nedvomno nelahko in truda polno delo, moramo posebej zabeležiti, da je balet pripravila koreografinja Lidija Pogacar. Še posebej se nam zdi pomembno to, da je Pogacarjeva stremela po plesno osvobojenem telesu in njegovih naravnih funkcijah ter znala tako, zlasti pri starejših gojencih in gojenkah, ustvariti moderno razgiban ples, ki se ni v ničemer lovil za standardnimi baletnimi koraki in figurami.

Elementarni plesnosti je koreografinja vdhajala toliko spretnosti in režijske domselnosti ter ne nazadnje estetično sodobnega plesa, da si, po tem prvem srečanju lahko res zmožno želimo, da bi nas mladi piranski baletniki še kdaj obiskali.

Onesvestil se je in z glavo udaril ob vrata

Zaradi pretresa možganov, verjetnega zloma lobanje in ran po obrazu se bo 53-letni Giorgio Battistuta iz Tržica, Ul. Amarina 12, moral na nevrokirurški oddelku bolnišnice zdraviti mesec dni.

Njegov delovni kolega, 19-letni Marco Leone, prav tako iz Tržica, Ul. Lisert 4, je povedal bolničarjem, da sta se okrog 11. ure v slabi pristojnosti, preoblačila, ko je Battistuta nenadoma postalo slabo in se je nezavesten zgrudil na tla.

Straussove dunajske melodije v Verdiju

V okviru spomladanske simfonične sezone orkestra gledališča Verdi je bil včeraj popoldne (za red B) na sporedu kaj svojevrsten koncert, posvečen v celoti skladbam dunajskega mojstra valčka, polke in koračnic Johanna Straussa mladšega, ki ga je vodil dirigent Heinz Wallberg. Svojevrsten je bil ta koncert zato, ker na simfonične sporede le izjemoma prihaja «lahka glasba», pa čeprav ima ta že vse značilnosti klasike svojega zanra.

Po tem, kako je občinstvo, ki je do kraja napnilo gledališča, spred sprejelo je očito, da je umetniško vodstvo koncertne sezone zadelo v polno. Ob nesmrtnih melodijah iz Netopirja, Annen polke, Pripovedi iz dunajskega gozda, Ti soč in ene noči, Veselih v družbi, Pomladnih zvokov, Gromov in strel, Cesarkega valčka, Pizzicato polke, Moto Perpetua, polke Trisch — Trasch, Izletu, Cigona Barona in ducis in fundo — Radetzky marša (Straussa starejšega), je starejši del poslušalcev užival zlasti ob spominih na nekdanja mlada leta, mlajši del pa je sodeč po narduh senih aplavzih, spoznal, da je «lahka» glasba v starih časih bila vse kaj drugega kot je danes. Skratka: v dvorano je z odra zaplaval pridih cesarskega Dunaja in njegove takratne meščanske idile.

In na koncu senzacija večera: ob Radetzky maršu je že ob prvih udarcih bobnarja dvorana spontano zaploskala in potem s ploskanjem v taktu spremljala koračnic zmožovalca pri Custozzi do poslednjega akorda, zlasti še, ko jo je sam dirigent povabil k dajanju takta z dlanmi. Dodatek kljub večminutnem ploskanju in vzklikanju bis-bis mi bilo.

Dirigent Wallberg, ki se je v Pizzicato polki izkazal tudi kot odlični violonist, je vodil orkester z vso ustrežno lahkotnostjo in tudi orkester je mimo manjših ritmičnih netočnosti muziciral z nekakšnim igrivim entuziazmom.

Skratka koncert, ki bo najbrž šel v zgodovino glede na kraj in čas. j. k.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ATLETIKA

NA DEŽELNEM PRVENSTVU

Udovič peti v Vidmu

V prvem dnevu deželnega atletskega prvenstva v Vidmu ni bilo zabeleženih posebno dobrih rezultatov. Delno je razočaral tudi državni rekord v metu kladiva Vecchiato, ki ni presegel niti 69 metrov. Res je, da je bil krog za met kladiva moker in se je atletu kar štirikrat met ponesrečil. V enem teh neveljavnih metov je videmski atlet celo presegel 70 metrov. Dober je bil v metu kopja tudi Tržičan Saitz, katerega se je posrečil met skoraj 68 metrov. Žal, je razočaral v tej panogi borovec Udovič, ki se je uvrstil na peto mesto z metom nekaj nad 60 metrov.

Slabo je metal tudi drugi borovec Ruzzier, ki ni presegel najboljših letošnjih rezultatov. Prvi dan prvenstva je značilen za precejšnje uspehe atletov iz Trsta, ki so osvojili kar tri prva mesta in celo v prestižnih panogah 100 in 400 metrov.

Zmagovalci so naslednji: met kladiva: Vecchiato (Libertas Videm) 68,58 m; met kopja: Saitz (Fiamma Trst) 67,96 m; 5. Udovič 60,34 m; 14. Ruzzier 42,80 m; troskok: Zonta (Libertas Videm) 14,48; 100 metrov: Marion (CUS Trst) 11"; 400 metrov: Tassin (Libertas Trst) 50"; met kroglice: Francescutto (Udinese) 13,36 m; 1.500 metrov: Blasig (Italcantieri Trst) 44"; 10.000 metrov: Puller (Libertas Videm) 32'56"; 110 m ovire: Nadalutti (Libertas Videm) 15". B. K.

SMUCANJE

PARIZ, 20. — Francoska smučarica Macchi je sklenila umakniti se iz aktivnega športa.

TENIS

SAN BENEDETTO DEL TRONTO, 20. — Italija vodi proti Nizozemski z 2:0 po prvem dnevu teniškega srečanja za Davisov pokal. Bertolucci je odpravil Henansa s 6:0, 4:6, 6:2, 6:3, Panatta pa Hor-dijka z 10:8, 6:2, 6:3.

Še nekaj drugih izidov:

Romunija — Iran 5:0
Danska — Poljska 0:2
Maroko — Sovjetska zveza 0:3
Francija — Španija 0:3
Češkoslovaška — Švedska 2:1
Mobaco — Portugalska 1:1

KOŠARKA

RIM, 20. — V evropski košarkarski reprezentanci, ki se bo 14. junija v Zagrebu pomerila z ZDA, bo od Italijanov nastopal Flaborea, od Jugoslovanov pa Čosić, Plečas in Simonović.

KNJIGA O ŠPORTU

Izdala jo je Državna založba Slovenije.

Knjiga obravnava razvoj telesne kulture in športa, telovadbe, atletike, košarke, rokometu, nogometa, tenisa, odbojke, bezbola, streljanja, lokostrelstva, boksanja, jadrnanja in drugih športnih veščin. Je bogato ilustrirana in nam prvič vsestransko predstavlja šport pri nas in po svetu.

tržaška knjigarna

TRST — ULICA SV. FRANČIŠKA 20
Telefon 61-792

V 2. ŽENSKI ODOBJARSKI DIVIZIJI

Čista zmaga Kontovela

Sloga se je upirala le v drugem nizu

Kontovel — Sloga 3:0
(15:5, 17:15, 15:8)

KONTOVEL: Husu, Majovski, Sirk, Stare Alenka, Stare Zdenka, Bogatec in Tretjak.

SLOGA: Kralj, Kralj G., Dragoni, Čuk, Grgič, Crisanni, Benčina.

Tekma se je začela na kontovel-skem igrišču na prostem. Toda zaradi dežja je bila prekinjena. Ekipi sta se preselili v telovadnico pri Banih. Tekma je nato potekala brez ovir in Kontovelke so z lahkoto osvojile prvi set. Težje pa je bilo v drugem. Slogašice so s požrtvovalno igro pogumno kljubovale nasprotnicam in vse je že kazalo, da bodo osvojile set. Toda Kontovelke so napele vse svoje sile in prekosile nasprotnice. V tretjem setu so Slogašice popustile, Kontovelke so z lepo igro osvojile ta set in zasluzeno zmagale.

Henrik

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

V minibasketu Bor podlegel Ferroviariu

Ferroviario — Bor 26:14

BOR: Pegan 12, Husu 2, Ražem, Lokar, Baldassi, Zubalič, Stavar, Schillani, Tremul, Pahor, Posega. Borovi igralci minibasketa so odigrali prijateljsko srečanje proti ekipi Ferroviario. Naši košarkarji so začeli nekoliko slabše, nato pa so se le opogumili, čeprav so nastopili brez enega ključnih igralcev, to je brez Igorja Kocjančiča.

Tekma je služila borovcem kot priprava pred bližnjim prvenstvom minibasketa. «Plavi» so na splošno zadovoljili. Najboljši strellec je bil Andrej Pegan, ki je dosegel 12 točk, presenetljivo dobro pa je igral tudi mladi Lokar. Sicer pa so se vsi zelo potrudili, tako da lahko ocenimo ta njihov nastop kot zadovoljiv.

Ob torkih za vse

Večina Borovih košarkarjev je končala s prvenstvi in torej tudi s treningi. Za vse tiste, ki nameravajo zgolj za rekreacijo še trenirati, bodo treningi vsak torek, na igrišču «1. maja», ob 19.30. b. l.

VATERPOLO

Na mednarodnem vaterpolskem predolimpijskem kvalifikacijskem turnirju v Münchnu je prevzela vodstvo Romunija, ki ima na lestvici 12 točk. Sledijo ji: Španija 10, Grčija 8, Bolgarija 7 itd.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST s sodelovanjem PD KRAŠKI DOM REPEN priredi v nedeljo, 28. maja v VELIKEM REPNU

2. in 3. MLADINSKO ŠPORTNO SREČANJE

za osnovnošolsko mladino

10.00 za mestne osnovne šole (zbirališče na trgu v Velikem Repnu ob 9. uri od koder bo odhod na tekmovalno mesto). 13.30: za okoliško mladino sledi dež vasi: Repentabor, Samotarca, Opčine, Padrice, Gropad, Trebče, Nabrežina, Krži in ostale vasi, ki se niso udeležile 1. srečanja. V Zgoniku (zbirališče na izbiro: ali ob 9. uri ali ob 13. uri na glavnem trgu v Velikem Repnu, od koder bo odhod na tekmovalno mesto). PD Kraški dom bo priredil piknik na travniku, z jedjo na žaru in pijačo. Po zaključitvi otroških tekmovalnih bo na sporedu tekmovalje v bilanju za odrasle. Tekmovalne panoge za mladino: 1. kronotekmovalje preko ovir; 2. rekreativno tekmovalje in 3. hitrostna štafeta za ekipe na 60 m. Tekmujejo lahko posamezniki (samo v kronotekmovalju) in 3. do 7-članske ekipe. Sestava ekip je polvolna, ne glede na ekip v spol. Nagrade: pokal leta in spol. Nagrade: pokal prvovrstne ekipe 2. in 3. srečanja ter kolajne najboljšim posameznikom.

KOLESTARSTVO

VARSAVA, 20. — Čehoslovaki Mo-ravec je zmagal na kolestarski dirki Praga - Berlin - Varšava. Med ekipami pa je zmagala Sovjetska zveza.

ATLETIKA

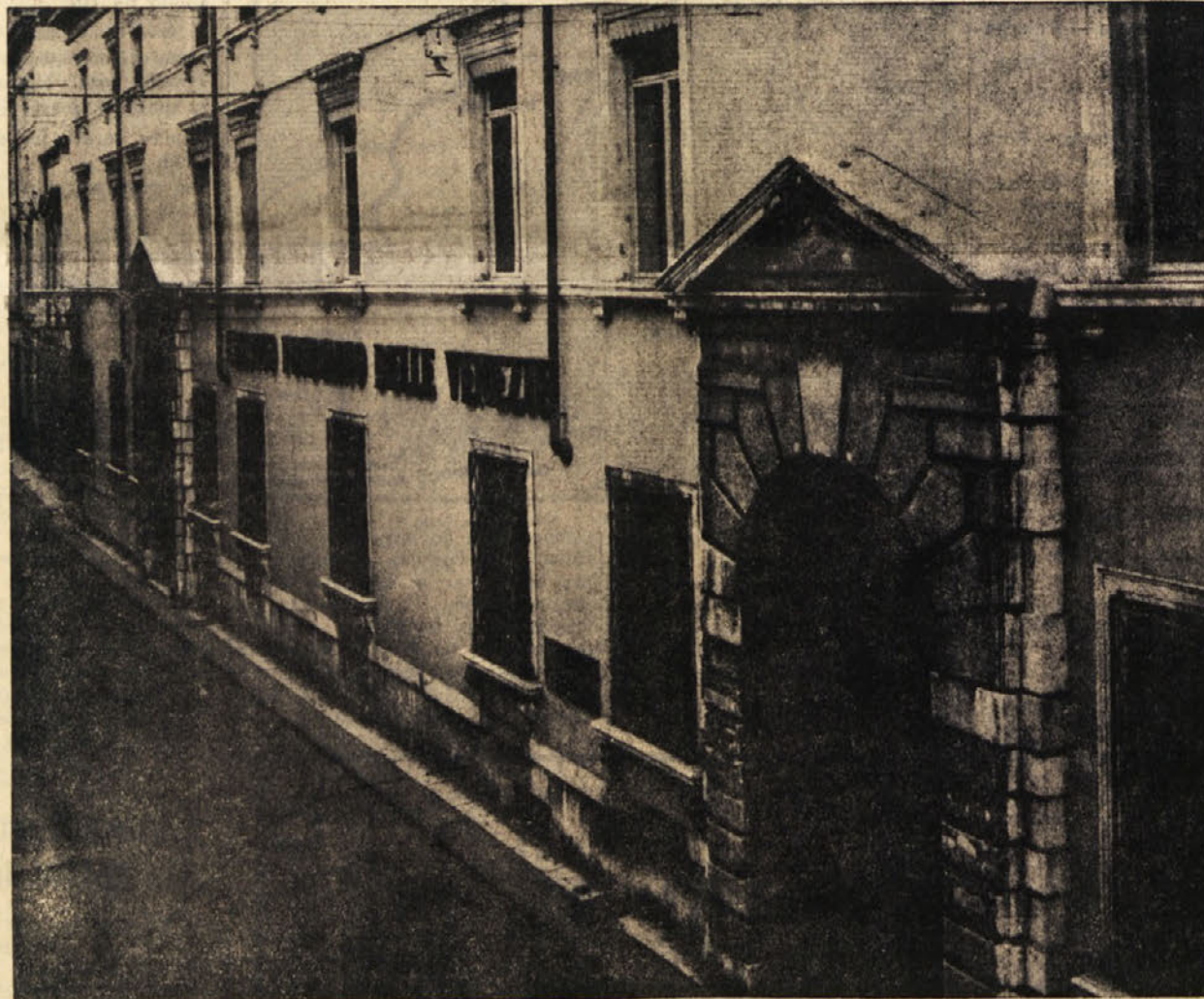
SASSARI, 20. — 18-letna Maria Luisa Marci je postavila nov italijanski mladinski rekord v teku na 3.000 m s časom 10'22".

ISTITUTO DI CREDITO FONDARIO DELLE VENEZIE

USTANOVljen L. 1900

CENTRALNI SEDEŽ V VERONI

Okrajna ravnanstva v Bellunu, Boccu, Gorici, Mantovi, Padovi, Pordenonu, Rovigu, Trentu, Trevisu, Trstu, Vidmu, Benetkah, Veroni, v Vicenzi, pri hranilnicah Benečij in pri Zveznem zavodu hranilnic Benečij

Verona / Palača Treves prej Pellegrini-Bedoni, arhitekta Domenico Curtinija (prva polovica 17. stoletja); detajl novega sedeža Zavoda.

19 aprila p.m. je skupščina udeležencev na seji, ki ji je predsedoval odv. Domenico Mirandola, pregledala izide poslovanja v letu 1971. Kljub zastoji, ki sta ga občutila gradbeni in agrarni sektor in ki je že otežkočil poslovanje v letu 1970, je Zavod razširil svoje delovanje in pridobil 2260 novih finansiranj za skupnih 48.400.462.800 lir.

Nova finansiranja se delijo kot sledi:

- Oddelek za redna posojila
1716 posojil za 13.559 milijonov lir;
- Oddelek za kmetijstvo
491 posojil za 4866 milijonov lir;
- Oddelek za javna dela
53 posojil za 29.975 milijonov lir.

Zavod je zaključil svoje poslovanje s posegi za nad 372 milijard in jamstvi za 19.013.000.485 lir.

Gospodarski račun je izkazoval čisti dobiček 1.102.064.203 lir.

UPRAVNI ORGANI

Upravni svet

Predsednik: odv. Domenico Mirandola; Podpredsednik: prof. Ezio Riondato
Svetovalci: odv. Antonio Avezzù, odv. prof. Feliciano Benvenuti, dr. Gianfranco Bertani, comm. Fioralpin o Chiodi, dr. Franco Pilla, odv. Aldo Terpin

Nadzorni svet

dr. prof. Alessandro Antonietti
dr. Vincenzo Rodighiero

Glavni direktor

dr. Giovanni Bertoni

PREMOŽENJSKO STANJE 1. JANUARJA 1972

Aktiva		Pasiva	
redna posojila	123 148 975 943	obveznice v obtoku	334 936 303 500
posojila za kmetijstvo	46 780 163 274	obveznice za izžrebanje	5 890 751 500
posojila na področju javnih del	202 066 835 284	tekoči računi z državnim zakladom	22 435 164 738
	371 995 974 501	dolgovi na t/r in razne postavke	34 960 918 773
			398 223 138 511
šestmesečne zapadlosti na posojila	22 000 721 602		
vrednotnice in udeležbe	3 753 303 350	skladi za jamstva in rezerve	19 013 000 485
posojila na t/r in razne postavke	19 486 139 543		417 236 138 996
	417 236 138 996		
evidenčni računi	130 643 849 774	evidenčni računi	130 643 849 774
Skupno	547 879 988 770	Skupno	547 879 988 770